

Metodologie privind realizarea evidenței contabile separate

30 septembrie 2005

ROMTELECOM

Sa auzim de bine

www.romtelecom.ro

Cuprins

1	Introducere.....	5
1.1	Prezentare procesului de evidență contabilă separată	5
1.1.1	Contabilitatea financiară a societății comerciale Romtelecom.....	5
1.1.2	Bazele întocmirii situațiilor financiare	5
1.2	Definițiile unităților de afaceri.....	6
1.2.1	Rețea de acces	6
1.2.2	Rețea de transport.....	6
1.2.3	Vânzare cu amănuntul.....	7
1.3	Alte activități.....	7
1.4	Subunități de afaceri ale unității „vânzare cu amănuntul”.....	7
1.4.1	Acces - persoane fizice.....	7
1.4.2	Acces - persoane juridice	7
1.4.3	Apeluri locale	8
1.4.4	Apeluri naționale.....	8
1.4.5	Apeluri către rețele publice de telefonie mobilă.....	8
1.4.6	Accesul special la Internet.....	8
1.4.7	Apeluri internaționale.....	8
1.4.8	Apeluri de la telefoane publice cu plată	9
1.4.9	Alte activități ale vânzării cu amănuntul	9
1.5	Subunități de afaceri ale Rețelei de transport.....	9
1.5.1	Interconectare.....	9
1.5.2	Linii închiriate – transport.....	9
1.5.3	Alte activități ale rețelei de transport	9
2	Principiile contabile reglementate.....	11
3	Unități de afaceri	12
4	Metode de alocare.....	13
4.1	Introducere	13
4.2	Unități de afaceri.....	13
4.2.1	Rețea de acces	13
4.2.2	Rețea de transport.....	14
4.2.3	Vânzare cu amănuntul	14
4.2.4	Alte activități	14
4.3	Modelul Romtelecom de calcul al costurilor	14
4.3.1	Introducere	14
4.3.2	Conceptul modelului	14
4.3.3	Parametrii-cheie	14
4.3.4	Definițiile entităților.....	16
4.4	Metodologii de alocare	17
4.4.1	Prezentare generală	17
4.4.2	Venituri	17
4.4.3	Cheltuieli de exploatare.....	17
4.4.4	Capital mediu angajat.....	17
4.4.5	Sinteza.....	18
4.5	Venituri	18
4.5.1	Prezentare generală	18
4.5.2	Unitatea de afaceri „rețea de acces”.....	18
4.5.3	Unitatea de afaceri „rețea de transport”.....	18

4.5.4	Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”	19
4.5.5	Unitatea de afaceri „alte activități”	19
4.6	Cheltuieli de exploatare	19
4.7	Capital mediu angajat	22
4.7.1	Prezentare generală	22
4.7.2	Mijloace fixe	23
4.7.3	Stocuri	23
4.7.4	Debitori	23
4.7.5	Lichiditati în casă și la bănci	23
4.7.6	Alți creditori	23
4.7.7	Provizioane	24
4.8	Alocarea echipamentelor și activităților auxiliare	24
4.9	Alocarea entității „spațiu”	24
4.10	Alocarea costurilor departamentale	25
4.11	Alocarea activităților tehnice	25
4.12	Alocarea instalațiilor de rețea	25
4.12.1	Prezentare generală	25
4.12.2	Echipament de comutare	25
4.12.3	Echipament de transmisie	26
4.12.4	Rețeaua de cabluri	27
4.12.5	Rețeaua de conductă	27
4.12.6	Echipamente de suport aerian	27
4.13	Alocarea activităților generale ale companiei	27
4.14	Alocarea cheltuielilor aferente rețelei de transport și rețelei de acces	28
4.15	Decontari Interne Rețea	28
4.15.1	Prezentare generală	28
4.15.2	Crearea contului unității de afaceri “rețea de transport”	28
4.15.3	Crearea contului unității de afaceri “rețea de acces”	28
4.15.4	Crearea contului unității de afaceri “vânzare cu amănuntul”	28
4.15.5	Crearea contului unității de afaceri “alte activități”	28
5	Decontari Interne	29
5.1	Introducere și prezentare generală	29
5.2	Costurile rețelei	29
5.3	Decontari interne ale unității de afaceri „rețea de transport”	29
5.3.1	Principiu	29
5.3.2	Cerințe privind datele de volum și utilizare	30
5.3.3	Calcularea decontarilor interne ale unitatii de afaceri „rețea de transport” catre unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”	30
5.4	Decontari interne ale unitatii de afaceri „rețea de acces”	31
5.4.1	Principiu	31
5.4.2	Cerințe privind datele de volum și utilizare	31
5.5	Raportarea decontarilor interne	31
6	Politici contabile pe baza costurilor curente	33
6.1	Bazele întocmirii situațiilor financiare	33
6.2	Conversia în monedă străină	34
6.2.1	Moneda de măsurare a situațiilor financiare	34
6.2.2	Tranzacții și solduri	34
6.3	Contabilitatea hiperinflației	34
6.3.1	Active și pasive monetare	35
6.3.2	Elemente nemonetare	35
6.3.3	Imobilizări corporale	35

6.3.4	Contul de profit și pierdere.....	36
6.4	Imobilizări corporale.....	36
6.4.1	Cost/evaluare.....	36
6.4.2	Costurile împrumut	37
6.4.3	Deprecierea	37
6.4.4	Terenuri.....	37
6.5	Imobilizări necorporale.....	37
6.5.1	Licențe.....	37
6.5.2	Alte imobilizări necorporale.....	37
6.6	Deprecierea activelor imobilizate	38
6.7	Imobilizari Financiare.....	38
6.7.1	Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere.....	38
6.7.2	Împrumuturi și creanțe	38
6.7.3	Imobilizări financiare păstrate până la scadență.....	39
6.7.4	Active financiare deținute pentru vânzare.....	39
6.8	Stocuri.....	39
6.9	Creanțe.....	40
6.10	Numerarul și echivalente de numerar.....	40
6.11	Datorii comerciale	40
6.12	Beneficiile angajaților	40
6.12.1	Dreptul angajaților la concediu	40
6.12.2	Plăți efectuate în numele angajaților	40
6.12.3	Participarea salariaților la profit și planurile de prime	41
6.12.4	Beneficii de pensionare	41
6.12.5	Beneficiile privind încheierea contractului de muncă	41
6.13	Subvenții	41
6.14	Provizioane.....	42
6.15	Recunoașterea veniturilor.....	42
6.15.1	Veniturile din servicii de telefonie fixă.....	42
6.16	Cheltuieli de exploatare.....	43
6.17	Estimarea valorii juste.....	43
6.18	Managementul riscului financiar.....	43
6.18.1	Riscul de piață.....	43
6.18.2	Riscul de credit.....	44
6.18.3	Riscul ratei dobânzii.....	44
6.18.4	Riscul de lichiditate.....	44
6.19	Instrumente financiare derivate și de acoperire împotriva riscurilor.....	44
7	Metodologia de evaluare la cost curent	45
7.1	Introducere	45
7.2	Metodologia de evaluare.....	45
7.2.1	Cost istoric	45
7.2.2	Indexarea	45
7.2.3	Evaluarea absolută	45
7.2.4	Active Moderne Echivalente.....	46
7.3	Aria de aplicabilitate a evaluării	46
7.3.1	Comutare.....	46
7.3.2	Echipamente de transmisie.....	47
7.3.3	Cablu de transmisie	48
7.3.4	Transmisii radio	48
7.3.5	Acces.....	49
7.3.6	Terenuri și clădiri	50
7.3.7	Linie închiriată / Servicii de date	50

7.3.8	Alte active	50
7.4	Menținerea capitalului	51
7.5	Amortizarea activelor evaluate la cost curent (CCA)	51
7.6	Active amortizate integral.....	51
8	Costul capitalului.....	52

1 Introducere

ANRC solicită Romtelecom să țină „evidența contabilă separată în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru activitățile care au legătură cu interconectarea și accesul la rețeaua Romtelecom sau la infrastructura asociată acesteia”. *Decizia ANRC 1380 / EI din 18 decembrie 2003* a stabilit modul de realizare a evidenței contabile separate de către Societatea Romtelecom. Această Decizie a fost completată/revizuită prin *Decizia 1250 / EI din 5 iulie 2005*. În continuarea acestui document, cele două decizii sunt denumite colectiv „**Decizia**”.

Conform cerințelor ANRC, acest document a fost elaborat cu scopul de a descrie metodologia adoptată de Romtelecom în întocmirea *situațiilor financiare separate* pentru 2004.

1.1 Prezentare procesului de evidență contabilă separată

1.1.1 Contabilitatea financiară a societății comerciale Romtelecom

Romtelecom este o unitate de afaceri integrată pe verticală, având o rețea de telecomunicații comună și funcții de suport comune. Această este formată din divizii care lucrează direct cu clienții și divizii responsabile de furnizarea de servicii de telefonie către clienți, care întrețin rețeaua de comutație și transmisie, și care furnizează și întrețin conectarea clienților la această rețea. O serie de servicii suplimentare sunt furnizate de societățile subsidiare, care țin evidențe contabile separate. Romtelecom înregistrează tranzacțiile în sistemul financiar-contabil în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară și cu Principiile Contabile General Acceptate. În aceste registre sunt prezentate informații detaliate cu privire la modul de înregistrare a tranzacțiilor. Activul, datoriile, veniturile și cheltuielile sunt înregistrate în funcție de tipul lor.

1.1.2 Bazele întocmirii situațiilor financiare

Structura unităților de afaceri stabilită prin Decizia ANRC (de exemplu „rețea de acces”, „rețea de transport”, „vânzare cu amănuntul” și „alte activități”) nu corespunde modului în care sunt structurate evidențele financiar contabile. Prin urmare, situațiile financiare sunt întocmite prin suprapunerea cerințelor Deciziei asupra evidențelor financiar contabile și a structurii de conducere a Romtelecom.

Aceste situații financiare sunt întocmite pe baza alocării soldurilor din Balanța de verificare și din alte evidențe contabile unităților și subunităților de afaceri (conform prevederilor Deciziei). Conform cerințelor Deciziei, acolo unde este posibil, veniturile, costurile, activele și datoriile sunt asociate în mod direct cu unitățile și sub-unitățile sau elementele de rețea definite în Decizie folosind informații din registrele contabile Romtelecom și sunt direct alocate respectivelor unități sau subunități (elemente).

Atunci când alocarea directă nu este posibilă, veniturile, cheltuielile, activele și datoriile sunt distribuite între două sau mai multe unități, subunități de afaceri, sau elemente de rețea, pe baza unei metode care reflecta proveniența venitului, cheltuielii, activului sau datoriei. Elementele ramase, pentru care nu poate fi identificată o metodă de alocare directă sau indirectă, sunt alocate pe baza metodei marjelor egal proporționate (EPMU – equal proportionate mark-up). Detalii privind acest proces sunt furnizate în secțiunea referitoare la Metodele de alocare a acestui document (Metodologie). În mod normal, un sistem contabil bazat pe alocarea completă a costurilor are la dispoziție o serie de metode de alocare.

În selectarea metodelor de alocare adecvate și a informațiilor de natura nefinanciară adecvate, pentru a fi utilizate în cadrul modelelor de alocare folosite pentru întocmirea acestor situații, Romtelecom a trebuit să facă anumite estimări și să folosească raționamentul cu privire la principiile de reglementare, inclusiv cauzalitatea și obiectivitatea costurilor, cu scopul de a se conforma cerințelor ANRC.

1.2 Definițiile unităților de afaceri

Conform definițiilor enunțate în decizia ANRC, conturile separate se referă la următoarele unități de afaceri definite:

1.2.1 Rețea de acces

Unitatea de afaceri „rețea de acces” consta în totalitatea activităților prin care se furnizează pe piața de gros, atât intern, cât și celorlalți operatori, servicii de conectare a utilizatorilor finali cu rețeaua de transport. Situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de acces” vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociate furnizării și întreținerii acestor legături cu rețeaua de transport. Unitatea de afaceri „rețea de acces” va include toate elementele rețelei dedicate utilizatorilor finali, cum sunt, de exemplu, cartelele de abonați situate la concentratoare și/sau comutatoare. Costurile și capitalul angajat aferente furnizării segmentului de linii închiriate aferent buclei locale vor fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de acces”. Costurile aferente furnizării segmentului de linii închiriate aferent buclei locale pe piața cu amănuntul vor fi decontate ulterior unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Veniturile din furnizarea segmentului de linii închiriate aferent buclei locale vor fi înregistrate direct în cadrul unității de afaceri „rețea de acces”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața de gros, respectiv în cadrul unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața cu amănuntul.

1.2.2 Rețea de transport

Unitatea de afaceri „rețea de transport” consta în totalitatea activităților prin care se furnizează o serie de servicii interne și externe de interconectare pentru ca utilizatorii unui furnizor să poată comunica cu utilizatorii aceluiași furnizor sau ai unui terț, ori să acceseze serviciile furnizate de un terț. Aceste servicii includ comutarea și transportul apelurilor, serviciile de linii închiriate și serviciile de transmisie de date. Prin unitatea de afaceri „rețea de transport” se pot furniza și alte servicii operatorilor, precum serviciile de consultanță oferite în vederea proiectării, executării și întreținerii rețelelor private de comunicații electronice. Situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de transport” vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociat furnizării acestor servicii. Veniturile unității de afaceri „rețea de transport” vor fi constituite, în principal, din veniturile provenite din furnizarea serviciilor de interconectare unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, precum și celorlalți operatori, pe piața de gros. Costurile și capitalul angajat aferente furnizării liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport vor fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de transport”. Costurile aferente furnizării liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport pe piața cu amănuntul vor fi decontate ulterior unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Veniturile din furnizarea liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport vor fi înregistrate direct în cadrul unității de afaceri „rețea de transport”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața de gros, respectiv în cadrul unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața cu amănuntul.

1.2.3 Vânzare cu amănuntul

Unitatea de afaceri „vanzare cu amanuntul” consta in totalitatea activităților care implică furnizarea de servicii către utilizatorii finali. Servicii care pot fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” sunt închirierea și conectarea liniilor telefonice, furnizarea liniilor închiriate pe piața cu amănuntul, apelurile, telefoanele publice, serviciul de informații privind abonații, accesul special Internet, precum și serviciile cu valoare adăugată. Situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociate furnizării acestor servicii utilizatorilor finali. Costurile alocate unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” vor include decontările privind utilizarea resurselor rețelei, precum și costurile de marketing și de facturare asociate furnizării de servicii către utilizatorii finali. Deoarece furnizarea de linii telefonice utilizatorilor finali (conectarea și închirierea acestora pe bază de abonament) constituie un serviciu furnizat de unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”, veniturile provenite din conectări și abonamente destinate utilizatorilor finali vor fi înregistrate în situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. În vederea asocierii costurilor cu veniturile corespunzătoare, costul furnizării liniilor telefonice utilizatorilor finali va fi înregistrat în cadrul rețelei de acces și se va deconta ulterior în unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”.

1.3 Alte activități

Unitatea de afaceri „alte activitati” consta in totalitatea activităților care nu sunt cuprinse la pct.1.2.1.-1.2.3. Situațiile financiare vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociate acestor activități. Această unitate de afaceri va cuprinde activități referitoare la producția, vânzarea, închirierea sau întreținerea de echipamente, facturarea utilizatorilor finali realizată în beneficiul altor operatori și alte activități care nu au legătură cu furnizarea de rețele sau de servicii de comunicații electronice.

1.4 Subunități de afaceri ale unitatii „vânzare cu amănuntul”

1.4.1 Acces - persoane fizice

Subunitatea de afaceri „acces - persoane fizice” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a accesului la un punct fix la rețeaua Operatorului pentru persoane fizice. Costul furnizării liniei telefonice utilizatorilor finali persoane fizice va fi evidențiat în cadrul rețelei de acces și se va deconta ulterior cu subunitatea de afaceri „acces – persoane fizice”. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „acces - persoane fizice” este denumită în continuare acces - persoane fizice;

1.4.2 Acces - persoane juridice

Subunitatea de afaceri „acces - persoane juridice” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a accesului la un punct fix la rețeaua Operatorului pentru persoane juridice. Costul furnizării liniei telefonice utilizatorilor finali persoane juridice va fi evidențiat în cadrul rețelei de acces și se va deconta ulterior cu subunitatea de afaceri „acces - persoane juridice”. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „acces - persoane juridice” este denumită în continuare acces - persoane juridice;

1.4.3 Apeluri locale

Subunitatea de afaceri „apeluri locale” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului, de la posturi de abonat, și terminate la puncte fixe, în România, în orice rețea publică de telefonie, în cadrul aceluiași județ, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri locale” este denumită în continuare apeluri locale;

1.4.4 Apeluri naționale

Subunitatea de afaceri „apeluri naționale” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului, de la posturi de abonat, și terminate la puncte fixe, în România, în orice rețea publică de telefonie, în județe diferite, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri naționale” este denumită în continuare apeluri naționale;

1.4.5 Apeluri către rețele publice de telefonie mobilă

Subunitatea de afaceri „apeluri către rețele publice de telefonie mobilă” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului, de la posturi de abonat, și terminate la puncte mobile, în România, în orice rețea publică de telefonie, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri către rețele publice de telefonie mobilă” este denumită în continuare apeluri către rețele publice de telefonie mobilă;

1.4.6 Accesul special la Internet

Subunitatea de afaceri „acces special la Internet” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a serviciilor de apeluri locale de tip dial-up și ISDN pentru acces la Internet, originare către platformele furnizorilor de servicii de acces la Internet, facturate la tarife speciale de către Operator. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „acces special la Internet” este denumită în continuare acces special la Internet;

1.4.7 Apeluri internaționale

Subunitatea de afaceri „apeluri internaționale” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului, de la posturi de abonat, și terminate la puncte fixe sau mobile, în afara României, în orice rețea publică de telefonie, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri internaționale” este denumită în continuare apeluri internaționale;

1.4.8 Apeluri de la telefoane publice cu plata

Subunitatea de afaceri „apeluri de la telefoane publice cu plată” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului de la telefoane publice cu plată, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri de la telefoane publice cu plată” este denumită în continuare apeluri de la telefoane publice cu plată;

1.4.9 Alte activități ale vânzării cu amănuntul

Subunitatea de afaceri „alte activități ale vânzării cu amănuntul” – celelalte activități aferente vânzării cu amănuntul. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „alte activități ale vânzării cu amănuntul” este denumită în continuare alte activități ale vânzării cu amănuntul.

1.5 Subunități de afaceri ale Rețelei de transport

Categoriile de activități din cadrul unității de afaceri *rețea de transport* sunt următoarele:

1.5.1 Interconectare

Subunitatea de afaceri „interconectare” – totalitatea activităților asociate interconectării în vederea originării, terminării și tranzitului comutat al apelurilor în rețeaua Operatorului. Costurile aferente interconectării cu rețelele de comunicații electronice ale altor operatori, în vederea terminării apelurilor originare în rețeaua Operatorului, vor fi înregistrate în cadrul subunității de afaceri „interconectare”. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „interconectare” este denumită în continuare interconectare;

1.5.2 Linii închiriate – transport

Subunitatea de afaceri „linii închiriate – transport” – totalitatea activităților asociate furnizării serviciilor de linii închiriate aferente rețelei de transport (inclusiv porțiunea din segmentele terminale ale liniilor închiriate aflate la nivelul rețelei de transport). Situațiile financiare aferente acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Veniturile înregistrate în cadrul acestei subunități de afaceri vor fi compuse din decontări cu vânzarea cu amănuntul, pentru liniile închiriate la nivelul rețelei de transport furnizate pe piața cu amănuntul și, respectiv, din venituri provenite din furnizarea, pe piața de gros, a liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport, direct către alți operatori. Subunitatea de afaceri „linii închiriate – transport” este denumită în continuare linii închiriate – transport;

1.5.3 Alte activități ale rețelei de transport

Subunitatea de afaceri „alte activități ale rețelei de transport” – celelalte activități aferente rețelei de transport, inclusiv activitățile asociate furnizării serviciilor de transmisie de date. Situațiile financiare aferente acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „alte

activități ale rețelei de transport” este denumită în continuare alte activități ale rețelei de transport.

2 Principiile contabile reglementate

Următoarele principii contabile reglementate sunt aplicate în întocmirea situațiilor financiare pe baza costurilor curente, în aplicarea metodelor de alocare, a sistemului de decontări interne și a politicilor contabile.

- **principiul cauzalității**, conform căruia veniturile și costurile, activele și datoriile vor fi alocate pe componente de cost și rețea, unități și subunități de afaceri, în funcție de activitățile care generează respectivele venituri sau costuri, achiziția activelor sau apariția datoriilor. Veniturile și costurile includ decontările între unitățile de afaceri, între subunitățile de afaceri și între unitățile și subunitățile de afaceri, denumite în continuare decontări interne;
- **principiul obiectivității**, conform căruia alocarea costurilor pe unități de afaceri va fi obiectivă și nu va urmări obținerea de beneficii pentru Operator sau pentru un terț, pentru un produs sau serviciu, pentru un element al rețelei, pentru o unitate sau subunitate de afaceri;
- **principiul consistenței** tratamentului contabil, conform căruia, în măsura în care apar modificări ale principiilor contabile reglementate, ale metodologiei de alocare a costurilor sau ale politicilor contabile, de natură să genereze un efect semnificativ asupra informațiilor raportate în situațiile financiare separate curente, situațiile financiare ale anului precedent vor fi retratate în conformitate cu modificările respective. Efectul modificărilor menționate asupra informațiilor raportate în situațiile financiare separate este considerat a fi semnificativ dacă omisiunea prezentării sau prezentarea eronată a acestor modificări ar putea să influențeze deciziile economice ale utilizatorilor, luate pe baza situațiilor financiare separate;
- **principiul transparenței**, conform căruia principiile, politicile contabile și metodologia de alocare a costurilor vor fi transparente. Publicarea situațiilor financiare separate și a descrierii sistemului de evidență contabilă separată trebuie să asigure respectarea acestui principiu.

În măsura în care există o contradicție între cerințele unuia sau tuturor principiilor menționate anterior, principiile urmează să fie aplicate în aceeași ordine în care sunt prezentate în acest document.

3 Unități de afaceri

În conformitate cu Decizia, situațiile financiare sunt întocmite pentru următoarele unități de afaceri și, după caz, subunități din cadrul respectivelor unități de afaceri:

Unitate de afaceri	Subunitate de afaceri
Rețea de acces	n/a
Rețea de transport	Interconectare Linii închiriate – transport Alte activități ale rețelei de transport
Vânzare cu amănuntul	Acces – persoane fizice Acces – persoane juridice Apeluri locale Apeluri naționale Apeluri către rețele publice de telefonie mobilă Accesul special la Internet Apeluri internaționale Apeluri de la telefoane publice cu plata Alte activități ale vânzării cu amănuntul
Alte activități	n/a

4 Metode de alocare

4.1 Introducere

Acest document descrie metodologiile de alocare folosite în alocarea veniturilor, costurilor, activelor și datoriilor Romtelecom în cadrul unităților de afaceri definite de către ANRC și, după caz, subunităților de afaceri, și furnizează explicații cu privire la diferitele metode utilizate în alocarea veniturilor, costurilor și capitalului angajat. Tipurile de cost și procesele folosite în alocarea acestora sunt descrise, indicând modalitatea de alocare în modelul de calcul al costurilor care stă la baza situațiilor financiare separate din Balanța de verificare a Romtelecom în cadrul unităților de afaceri, a subunităților de afaceri sau a elementelor rețelei. Acesta explică atât sistemele folosite la întocmirea situațiilor financiare, cât și metodologiile utilizate în acele sisteme.

Scopul evidenței contabile separate este furnizarea unei analize a informațiilor derivate din înregistrările financiare, pentru a reflecta cât mai fidel cu putință performanța segmentelor unei unități de afaceri, astfel încât acestea funcționează ca unități separate. Este necesar ca operatorii concurenți să fie convinși că Romtelecom nu face discriminări nejustificate între propriile activități de vânzare cu amănuntul și cele ale operatorilor concurenți, sau între un concurent și altul, în cazul furnizării de servicii similare mai multor operatori. Obiectivul evidenței contabile separate este acela de a contribui la asigurarea că tarifele sunt bazate pe costuri, transparente și nediscriminatorii. Aceasta determină dezvoltarea unui mediu competitiv în diferite modalități, incluzând:

- publicarea de conturi care sunt transparente și care permit celorlalți operatori să înțeleagă cum veniturile se raportează la costuri;
- publicarea situațiilor de costuri detaliate, care arată costul mediu al produselor și serviciilor furnizate de un operator desemnat ca având putere semnificativă (SMP), vor crește și atrage convingerea concurenței că nu există subvenții anti-concurențiale.

Trăsătura fundamentală a acestei abordări a alocării o constituie principiul cauzalității. Fiecare element de venit, cost și capital angajat înregistrat în conturile Romtelecom este alocat activităților și elementelor rețelei, care alcătuiesc unitățile de afaceri separate, definite de metodologia pt evidența situațiilor financiare separate.

Metodologiile de alocare vor fi revizuite în mod regulat, și se vor face îmbunătățiri pentru a reflecta, de exemplu, evoluția tehnologiilor, în timp ce bazele alocării, care sunt aplicarea practică a acestor metode la valorile reale, vor fi actualizate cel puțin anual.

4.2 Unități de afaceri

Conform evidenței contabile separate, sunt întocmite situații financiare care prezintă veniturile, costurile și capitalul angajat ale Romtelecom distribuite între următoarele unități de afaceri:

4.2.1 Rețea de acces

Unitatea de afaceri „rețea de acces” furnizează unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” legăturile între clienții Romtelecom și rețeaua de transport. Unitatea de afaceri „rețea de

acces” obține venituri de la unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”, sub forma unei decontari interne egale cu costul acesteia plus rentabilitatea capitalului angajat, echivalentă cu cea aplicată de unitatea de afaceri „rețea de transport”.

4.2.2 Rețea de transport

Unitatea de afaceri „rețea de transport” vinde o serie de servicii de rețea destinate să răspundă diverselor cerințe, atât ale operatorilor, cât și ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Prețul fiecărui serviciu de rețea se bazează pe costul curent complet alocat a elementelor rețelei, incluzând o valoare determinată a rentabilității capitalului, folosit în furnizarea serviciului.

4.2.3 Vânzare cu amănuntul

Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul” cuprinde toate activitățile care implică furnizarea de servicii către utilizatorii finali. Serviciile care pot fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” sunt închirierea și conectarea liniilor telefonice, furnizarea liniilor închiriate pe piața cu amănuntul, apeluri telefonice, telefoanele publice cu plata, serviciul de informații privind abonații, precum și accesul special la Internet, și serviciile cu valoare adăugată.

4.2.4 Alte activități

Această unitate de afaceri va cuprinde activități referitoare la producția, vânzarea, închirierea sau întreținerea de echipament, facturarea terțelor părți și alte activități care nu au legătură cu furnizarea de rețele sau de servicii de comunicații electronice.

4.3 Modelul Romtelecom de calcul al costurilor

4.3.1 Introducere

La întocmirea situațiilor financiare separate, Romtelecom utilizează modelul FAC (costuri complet alocate) existent de calcul al costurilor. Această secțiune se dorește a fi o prezentare succintă a structurii modelului și a programului informatic Tele-Com-Pass (TCMP) utilizat.

4.3.2 Conceptul modelului

Tele-Com-Pass calculează costul total al produselor specificate prin alocarea costurilor de la sursele de cost către produsele comerciale. Modelul folosește ca intrări informații financiare din Balanța de verificare și, urmând o serie de etape, pe baza datelor operaționale și tehnice, alocă costurile și veniturile către produsele comerciale.

4.3.3 Parametrii-cheie

În design-ul modelului de calcul al costurilor serviciilor utilizând Tele-Com-Pass sunt cuprinși o serie de parametri-cheie.

Parametrii-cheie sunt:

- Entități;
- Elemente;
- Valori; și
- Relații.

Urmează o descriere pe scurt a fiecăruia dintre ei.

Entități

Sursele de cost, activitățile, elementele de rețea, subansamble rețea și produse comerciale sunt definite ca entități în serviciul de calcul al costurilor. Aceste entități dau structură modelului și permit efectuarea alocărilor (alocările se fac numai de la și către entități). Entitățile pot fi grupate în tipuri/ categorii clar definite. Aceste tipuri/categorii sau „nivele ale entității” sunt:

- Obiecte de cost (cheltuieli, venituri și conturi de bilant);
- Departamente;
- Activități;
- Entitati suport rețea
- Echipamente de rețea;
- Elemente de rețea; și
- Produse și servicii

Entităților li se atribuie un nivel cu numere cuprinse între 000 și 999. Obiectele de cost (intrările de date) sunt identificate cu numere între 000-030. Toate celelalte entități se situează între 030-999.

Elemente

În modelul Tele-Com-Pass pot exista mai multe atribute pentru fiecare entitate. Aceste atribute sunt denumite elemente. Un exemplu ar fi un produs comercial care cuprinde două elemente: venituri (informații financiare) și volume (informații nefinanciare).

Valori

Valoarea este cantitatea dintr-un element înregistrată aferenta unei entitati. De exemplu (nebazat pe informații reale), cheltuielile cu personalul (element de cost) în cadrul activității de marketing (entitatea) sunt de 500 milioane ROL (valoare).

Relații

Relațiile sunt legături între entitățile care transmit și recepționează. După cum s-a arătat anterior, costurile sunt alocate în etape secvențiale - sursele de cost sunt punctul de plecare (nivelul 000-030), iar produsele comerciale reprezintă punctul final (nivelul 940-999). Nu sunt permise ciclurile repetitive. Nivelele entităților au poziții generale în etapele de alocare, dar pot ocupa o varietate de nivele în etapele secvențiale.

4.3.4 Definițiile entităților

Obiecte de cost (Cheltuieli, Venituri și Capital angajat)

Aceste entități reprezintă începutul modelului. Acestea sunt modelate pe baza codurilor conturilor din Balanta de verificare pentru cheltuieli de exploatare, venituri și capital angajat. Alocarea acestora este prezentată în:

- Venituri: Secțiunea 4.5
- Cheltuieli de exploatare: Secțiunea 4.6
- Capital angajat: Secțiunea 4.7

Departamente

Structura organizațională a Romtelecom este formată din departamente. În cadrul modelului de calcul al costurilor, entitățile care au la bază această structură organizațională acționează ca alocari intermediare în alocarea acestor costuri. Alocarea lor este prezentată în Secțiunea 4.10.

Activități

Activitățile includ activități de suport, activități de rețea, activități de vânzare cu amănuntul și activități generale. Alocarea activităților de suport este cuprinsă în Secțiunea 4.8, iar activitățile de rețea, în Secțiunea 4.11.

Entitati suport retea

Pentru modelul de calcul al costurilor serviciilor, au fost identificate o serie de centre de alocare a costurilor privind clădirile sau spațiul fizic ocupat, pentru a asista în alocarea activelor - clădiri către alte entități. Etapele alocării acestora sunt prezentate în Secțiunea 4.9.

Entitati de suport retea similare exista pentru echipamente informatice, și sunt atribuite departamentului/activității pe baza utilizării.

Instalatii de retea

Instalatiile de rețea reprezintă activele rețelei Romtelecom conform planului de conturi. Acestea sunt denumite subansamble, deoarece trebuie dezagregate, combinate cu alte subansamble sau și una și alta, pentru a forma elemente de rețea. Alocarea subansamblelor de rețea este prezentată în Secțiunea 4.12.

Elemente de rețea

Elementele de rețea sunt alcătuite din instalatii de rețea și sunt folosite în furnizarea de servicii de rețea de către rețeaua de transport către unitatea de afaceri de vânzare cu amănuntul a Romtelecom și către alți operatori. Pentru calculul costurilor serviciilor un set de entități tehnice a fost creat cu sprijinul departamentelor tehnice. Alocarea elementelor de rețea este prezentată în Secțiunile 4.12 și 4.15.

4.4 Metodologii de alocare

4.4.1 Prezentare generală

Următoarele secțiuni evidențiază etapele alocării utilizate de metodologia evidenței contabile separate în întocmirea situațiilor financiare separate, pe baza modelului de calcul al costurilor al Romtelecom descris anterior. Începând cu alocările din conturile cărții mari, etapele de alocare transferă costurile, veniturile și capitalul angajat ale Romtelecom către unitățile sale de afaceri separate și serviciile componente ale acestora.

În linii mari, abordarea Romtelecom cu privire la alocare constă în identificarea veniturilor și costurilor, care pot fi atribuite direct unităților, subunităților de afaceri, sau elementelor de rețea. Pentru toate soldurile rămase, Romtelecom identifică elementul generator de cost potrivit pentru fiecare sold, și, pe cât posibil, folosește date operaționale și/sau financiare obiective și relevante aceluia element generator de cost pentru a produce baze de alocare.

Această abordare a procesului de alocare a informațiilor financiare către unități, subunități de afaceri și elemente de rețea poate fi rezumată după cum urmează:

- revizuirea fiecărui sold;
- determinarea factorului cost, de exemplu procesul care generează respectivele venituri sau costuri;
- utilizarea elementului generator de cost pentru a aloca sau distribui unităților, subunități sau elemente de rețea relevante; și
- alocarea veniturilor către unitățile, subunitățile de afaceri sau către rețea.

Metodele generale de alocare a veniturilor și costurilor în cadrul evidenței contabile separate sunt prezentate mai jos.

Alocarea capitalului mediu angajat, care respectă aceleași principii, este descrisă pe scurt în continuare.

4.4.2 Venituri

Veniturile sunt înregistrate în evidențele contabile astfel încât, de regulă, este posibilă alocarea lor directă către produse, în cadrul unităților/subunităților de afaceri corespunzătoare.

4.4.3 Cheltuieli de exploatare

Costurile sunt extrase din evidențele contabile. Metodologiile de alocare aplicate costurilor, care variază în conformitate cu natura costurilor și a modului în care sunt acestea înregistrate, sunt prezentate în Secțiunea 4.6.

4.4.4 Capital mediu angajat

Capitalul mediu angajat este definit de Romtelecom ca media totalului activelor minus obligatiile curente și provizioanele altele decât cele pentru impozit amanat, cu excepția taxelor

corporate și a dividendelor de plată, precum și a tranșei curente a obligațiilor pe termen lung. Media este calculată pe baza valorilor aferente începutului și sfârșitului perioadei. Alocarea capitalului angajat respectă o procedură similară celei folosite pentru costurile de exploatare.

În privința datoriilor, capitalul mediu angajat raportat exclude toate soldurile care au scadenta la început mai lungă de un an, indiferent de clasificarea curentă a bilanțului. Aceasta este consistentă cu metodologia adoptată pentru calcularea costului de capital, unde calculul costului mediu ponderat al capitalului ia în considerare împrumuturile companiei.

4.4.5 Sinteza

Veniturile, costurile și capitalul angajat sunt atribuite, prin alocare și distribuție, fie direct către unități, subunități sau elemente de rețea, fie urmând o serie de etape de alocare indirectă folosind date financiare și nefinanciare ca bază de alocare, sau prin distribuirea cheltuielilor generale neatribuibile.

Abordarea alocării de către Romtelecom constă în identificarea elementelor generatoare de cost adecvate pentru fiecare tip de venit, cost sau capital angajat și, pe cât posibil, folosirea datelor operaționale și/sau datelor financiare obiective relevante aceluiași element generator de cost, cu scopul de a produce baze de alocare. Unde a fost adecvat, s-au folosit eșantioane de date, alcătuite pe baza principiilor statistice general acceptate.

Bazele alocării vor fi actualizate cel puțin o dată pe an, iar metodologiile vor fi revizuite în mod regulat cu îmbunătățiri pentru a reflecta, de exemplu, modernizarea tehnologică.

4.5 Venituri

4.5.1 Prezentare generală

Cifra de afaceri este alcătuită din valoarea serviciilor furnizate și vânzările de echipamente. De regulă, cifra de afaceri poate fi analizată pentru fiecare serviciu în mod direct din registrele contabile. Cifra de afaceri rezultă din apeluri, închirieri de linii, taxe de conectare, vânzări de echipamente și alte activități.

4.5.2 Unitatea de afaceri „rețea de acces”

Venitul rezultat din furnizarea de servicii către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul” este calculat în cadrul elementului de decontare internă din sistemul de evidență contabilă separată, și nu în sistemele contabile financiare ale Romtelecom, pe baza tarifelor de decontare interne stabilite prin referință la prețul la care serviciile de acces sunt furnizate altor operatori. Veniturile primite de la alți operatori pentru serviciile de acces vor fi identificate separat în evidențele contabile și alocate direct unității de afaceri.

4.5.3 Unitatea de afaceri „rețea de transport”

Veniturile rezultă din furnizarea de servicii de rețea către alți operatori și către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Veniturile primite de la alți operatori pentru servicii de rețea de transport sunt identificate separat în evidențele contabile și alocate direct unității de afaceri.

Veniturile rezultate din furnizarea de servicii către unitățile de afaceri „vânzare cu amănuntul” și „alte activități” sunt calculate în cadrul elementului de decontare internă din sistemul de evidență contabilă separată, și nu în sistemele financiar contabile ale Romtelecom, pe baza volumelor de utilizare înregistrate și a tarifelor de decontari interne stabilite prin referință la prețul la care serviciile de acces sunt furnizate altor operatori, sau, acolo unde nu există asemenea echivalente, pe baza costului complet alocat al activității relevante (inclusiv retabilitatea capitalului utilizat).

4.5.4 Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”

Serviciile care pot fi incluse în conturile unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” și ale subunităților acesteia sunt definite în capitolul 1. În general, venitul aferent acestor servicii este identificat separat în Balanta de verificare și poate fi alocat direct unității/subunității de afaceri.

4.5.5 Unitatea de afaceri „alte activități”

Această unitate de afaceri va include venitul aferent unor activități cum ar fi producția, vânzarea, închirierea sau întreținerea unui echipament, precum și altor activități care nu au legătură cu furnizarea de rețele sau servicii de comunicații electronice; în general, aceste venituri pot fi identificate separat în Balanta de verificare și, ca atare, pot fi alocate direct unității de afaceri „alte activități”.

4.6 Cheltuieli de exploatare

Sistemul financiar-contabil al Romtelecom a fost proiectat și realizat astfel încât să poată furniza informații detaliate cu privire la fiecare cont de cheltuieli de exploatare din cadrul planului de conturi.

Fiecare cod de cont poate cuprinde următoarele informații detaliate în sistemul financiar-contabil prin intermediul codurilor de ‘segment’:

- departamentul caruia îi aparține cheltuiala;
- echipamentele de rețea la care se referă cheltuiala;
- activitatea care generează cheltuiala;
- produsul sau serviciile pentru care se face cheltuiala; și
- clientul pentru care se face cheltuiala.

În consecință, majoritatea cheltuielilor de exploatare sunt alocate direct la departamente, instalații de rețea, activitățile societății sau la servicii.

Costurile aferente salariilor din sistemul financiar al Romtelecom contin informații referitoare la departament și la activitățile angajaților Romtelecom. Informațiile referitoare la activitate sunt luate din sistemul de pontaj al Romtelecom, care înregistrează orele lucrate de angajații săi, în funcție de un set predefinit de activități. Ca urmare, toate costurile aferente salariilor sunt alocate în mod efectiv direct către activități.

Aceste activități variază între:

- operațiuni și întreținerea unor echipamente de rețea specifice;
- operațiuni de suport (de exemplu întreținerea clădirilor, vehiculelor, etc.);

- activitățile unitatilor de afaceri specifice (de exemplu costuri specifice vânzării cu amănuntul, facturarea interconectării, etc.); și
- activități generale ale companiei (finanțe, etc.).

O sinteza a conceptelor cheie și a metodelor de alocare în situațiile financiare separate este inclus în tabelul de mai jos. Detalii adiționale în legătura cu categoriile relevante de cost sunt incluse în Secțiune 4.8 to 4.14 de mai jos.

Categoriile de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
Amortizarea activelor imobilizate	Amortizare	Alocarea amortizării trebuie să fie conformă cu alocarea mijloacelor fixe la care se referă.	Toate
Achiziția și instalarea echipamentelor	Costuri cu salariile	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente, acolo unde este posibil; în celelalte cazuri, alocare pe baza timpului de lucru consumat cu instalarea echipamentului.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
	Costuri de instalare, contractare și întreținere	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente instalate, întreținute etc.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri cu întreținerea și reparația echipamentelor	Costuri cu salariile	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente, acolo unde este posibil; în celelalte cazuri, alocare pe baza timpului de lucru consumat cu întreținerea/repararea echipamentului.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
	Alte costuri	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente, acolo unde este posibil.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri cu planificarea și dezvoltarea rețelei	Costuri cu salariile și costuri externe	Direct pe elementele rețelei/ activitățile relevante utilizând costul total. De exemplu costurile cu planificarea echipamentelor de comutare sunt alocate elementelor de comutare și costurile generale de planificare a rețelei sunt alocate tuturor elementelor ale rețelei de transport.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri cu managementul rețelei	Costuri cu salariile	Pe elementele rețelei/activitățile relevante utilizând costul total. De exemplu costurile de management a transmisiei sunt alocate către elemente de transmisie și cheltuielile generale cu managementul rețelei sunt alocate tuturor elementelor de rețea de transport.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri de vânzare și marketing	Costuri cu salariile	Direct pe produse și servicii, acolo unde este posibil. În celelalte cazuri, alocare pe baza timpului de lucru consumat.	vânzarea cu amănuntul
	Costuri cu vânzarea echipamentului	Direct, în cadrul altor activități	alte activități

Categoriile de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
		Publicitate, promoții, cercetări de piață, comisioane distribuitori, alte costuri	Direct pe produse și servicii unde este posibil. În alte situații, pentru acele costuri legate de promovarea și vânzarea unor servicii multiple, se va utiliza o bază rezonabilă de alocare pe serviciile corespunzătoare
Costuri de facturare și încasare	Costuri cu salariile	Urmeaza acelasi tratament ca echipamentul corespunzator relevant	vânzarea cu amănuntul rețeaua de transport rețeaua de acces
	Alte costuri de facturare (inclusiv încasări, facturi restante)	Direct pe produse și servicii, acolo unde este posibil; în celelalte cazuri, alocare pe baza timpului de lucru consumat.	vânzarea cu amănuntul rețeaua de transport rețeaua de acces
Costuri cu serviciile de operator	Costuri cu salariile	Direct pe elementul de rețea/servicii, acolo unde este posibil. Costurile cu personalul care îndeplinește sarcini legate de mai multe servicii de relații cu clienții vor fi alocate pe elementele de rețea/ serviciile corespunzătoare, în funcție de timpul de lucru consumat pentru îndeplinirea fiecărei sarcini.	rețeaua de transport
Costuri cu serviciul de informații privind abonații	Costuri cu salariile și alte costuri	Direct pe produse și servicii.	rețeaua de transport
Costuri cu serviciile furnizate de alți operatori	Plăți externe pentru traficul internațional originat în rețeaua proprie	Direct pe produse și servicii.	rețeaua de transport
	Plăți decurgând din acorduri de interconectare	Direct pe produse și servicii.	rețeaua de transport
Costuri auxiliare generale	Costurile cu funcționarea Departamentului de Resurse Umane	Costurile vor fi alocate activitatilor/elementelor de rețea în același mod ca și salariile personalului Departamentului de Resurse Umane.	Toate

Categorii de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
	Costuri cu funcționarea Departamentului Financiar-contabil și alte costuri auxiliare asimilate acestora	Dacă există o legătură specifică cu un produs, serviciu sau unitate de afaceri, alocarea se va realiza în mod corespunzător. Costurile auxiliare generale care sunt neatribuibile sunt alocate pe baza costului total	Toate
	Costuri cu clădirile și chiriile	Costurile vor fi alocate în același mod ca și terenurile și clădirile.	Toate
	Costuri cu IT	Costurile vor fi alocate activitatilor în același mod ca și salariile personalului Departamentului de IT	Toate
Costuri auxiliare ale rețelei	Costurile cu asigurarea funcțiilor de achiziție, instalare și întreținere a echipamentelor	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente sau servicii, acolo unde este posibil.	Toate
Costuri cu logistica	Acoperă activitățile de achiziții, distribuție, depozitare și logistică	Urmeaza tratamentul adoptat pentru costurile asociate cu materialul adecvat	Toate
Costuri generale și administrative	Această categorie poate fi defalcată în: costuri cu personalul administrativ și managerial și costuri cu organizarea generală a companiei	Direct pe elementele de rețea/ alt echipament sau servicii, bazate pe o alocare obiectiva	Toate

4.7 Capital mediu angajat

4.7.1 Prezentare generală

Definiția capitalului mediu angajat în scopul întocmirii evidenței contabile separate se găsește la secțiunea 4.4.4. Alocarea capitalului mediu angajat urmează o procedură similară celei pentru costuri de exploatare. Pentru unele elemente, cum ar fi majoritatea debitorilor comerciali, cifra de afaceri este mai potrivita pentru elementul generator de cost decat cheltuielile

4.7.2 Mijloace fixe

Registrul de mijloace fixe cuprinde un nivel semnificativ de informații privind mijloacele fixe ale Romtelecom. Toate activele pot fi identificate cu ușurință și sunt alocate fie entităților de suport, fie entităților de instalații de rețea, în vederea unei alocări ulterioare (vezi în continuare secțiunea 4.8).

4.7.3 Stocuri

În sistemul financiar-contabil al Romtelecom, conturile de stocuri din Balanța de verificare se referă la conturi identice de cheltuieli de exploatare și sunt, în consecință, alocate în același mod ca și contul de cheltuieli de exploatare.

4.7.4 Debitori

Din informațiile cuprinse în Balanța de verificare, debitorii sunt clasificați în următoarele categorii și alocați corespunzător:

- Debitori comerciali: alocați direct către unități și subunități de afaceri pe baza cifrei de afaceri relevante.
- Debitorii și creditorii din vânzarea pe piața de gros sunt atribuiți rețelelor de transport și, respectiv, de acces
- Veniturile acumulate sunt alocate direct unităților și subunităților de afaceri pe baza activității relevante.
- Alți debitori și plățile în avans sunt alocați unităților și subunităților de afaceri pe baza adecvată tipului de debitor respectiv.

4.7.5 Lichidități în casă și la bănci

Soldurile de numerar sunt alocate pe baza costurilor totale de exploatare aferente fiecărei unități și/sau subunități de afaceri pe perioada respectivă, cu excepția plăților către alți operatori.

4.7.6 Alți creditori

Din informațiile cuprinse în Balanța de verificare, creditorii sunt clasificați în următoarele categorii și alocați corespunzător:

- Creditorii comerciali sunt alocați unităților și subunităților de afaceri relevante pe baza cheltuielilor de exploatare, cu excepția salariilor și a plăților internaționale.
- Creditorii de capital sunt alocați entităților relevante pe baza valorilor activelor medii aferente perioadei.
- Creditorii pe ștutul de plată sunt alocați activităților pe baza aceluiași principii ca și în cazul calculului salariilor totale.

- Alți creditori sunt alocați entității relevante pe baze adecvate tipului de creditor respectiv.

4.7.7 Provizioane

Provizioanele sunt fie alocate direct entității corespunzătoare (activitate, element de rețea sau echipamente auxiliare), fie alocate în funcție de baze adecvate costului respectiv. Conturile principale, cu bazele lor de alocare corespunzătoare, sunt următoarele:

- Costuri de restructurare, atribuite pe baza costurilor salariale
- Deprecierea activelor, ce urmează tratamentului activelor devalorizate

4.8 Alocarea echipamentelor și activităților auxiliare

Echipamentele și activitățile auxiliare se referă, în principal, la costurile de întreținere și exploatare și la capitalul angajat aferente echipamentelor informatice, vehiculelor, clădirilor, telefoanelor mobile și programelor informatice ale Romtelecom.

Acestea sunt alocate în modul următor:

- Echipamente informatice, telefoane mobile și vehicule: sunt alocate către entitățile/activitățile departamentale pe baza datelor administrative ale Romtelecom folosind ca element generator de cost utilizarea/proprietatea asupra acestor active;
- Programe informatice: alocate în funcție de natura activului respectiv. Programele informatice aferente rețelei sau platformei și costurile de licență sunt alocate echipamentelor de rețea relevante. Programele informatice de birou și costurile de licență sunt atribuite entităților departamentale, pe baza aceleiași alocări ca și în cazul echipamentelor informatice (vezi punctul anterior). Programe informatice de facturare și alte programe specifice sunt alocate activității relevante (de ex. facturare vânzare cu amănuntul); și
- Clădiri: toate costurile de exploatare și capitalul angajat aferente clădirilor Romtelecom sunt alocate unui set de entități legate de spațiul fizic ocupat, pe baza utilizării clădirilor Romtelecom. Această serie de entități de ‘spațiu fizic ocupat’ cuprinde entități departamentale (de exemplu finanțe), specifice instalațiilor de rețea (de exemplu spațiu destinat comutării digitale locale), specifice activităților (de exemplu stocare). Baza alocării o constituie colectarea de date privind utilizarea pe m², ca parte din controlul administrativ al Romtelecom asupra clădirilor sale.

4.9 Alocarea entității „spațiu”

După cum s-a arătat în secțiunea anterioară, costurile cu clădirile Romtelecom (atât cele de exploatare, cât și capitalul angajat) sunt alocate unui set de entități de ‘ocupare a spațiului’. Aceste entități sunt, la rândul lor, alocate mai departe în modul următor:

- cele aferente departamentelor sunt alocate entității-departament echivalente;

- cele aferente instalațiilor de rețea sunt alocate direct entității de instalații de rețea relevante;
- cele aferente unei activități specifice sunt alocate direct entității-activitate relevante; și
- spațiile de clădire neutilizate sunt considerate cheltuieli generale ale companiei.

4.10 Alocarea costurilor departamentale

Toate costurile de exploatare și capitalul angajat care au fost alocate entităților departamentale sunt ulterior alocate tuturor entităților-activitate pe baza numărului total de ore înregistrat pe activitate de angajații fiecărui departament. Informațiile legate de numărul de ore sunt înregistrate în sistemul Romtelecom de plată a salariilor, provenind din sistemului de pontaj utilizat de angajații Romtelecom, și sunt încarcate în modelul de calcul al costurilor pentru această etapă de alocare.

Datorită modificărilor structurale operate pe parcursul anului, alocările se fac pe baza modelului de activitate post-restructurare. În practică, aceasta înseamnă că distribuția se face pe baza numărului de ore înregistrate în perioada 1 aprilie - 31 decembrie, și nu pe baza numărului de ore a întregului an financiar.

4.11 Alocarea activităților tehnice

Aceste activități tehnice includ toate operațiunile și activitățile de întreținere legate de echipamentele de rețea. Majoritatea activităților de acest tip sunt alocate pe o bază de 1:1 către entitatea-instalații de rețea adecvată. O parte dintre aceste activități se referă la un grup de entități-instalații de rețea corelate. Aceste activități au fost alocate entităților-instalații individuale, pe baza unui element generator de cost tehnic adecvat, cum ar fi capacitatea, cantitatea de echipament, etc.

4.12 Alocarea instalațiilor de rețea

4.12.1 Prezentare generală

Procesul de alocare a costurilor echipamentelor de rețea aparținând rețelei de acces și de transport către elementele de rețea, se bazează pe sursele de date operaționale și de planificare a rețelei, precum și pe expertiza inginerilor și furnizorilor de echipamente Romtelecom.

Împreună, elementele rețelei alcătuiesc toate costurile și capitalul angajat ale unităților de afaceri separate „rețea de transport” și „rețea de acces”. Alocările principale ale echipamentelor de rețea sunt prezentate pe larg în continuare.

4.12.2 Echipament de comutare

Principalele elemente generatoare de cost pentru echipamentele de comutare sunt:

- Linile
- Traficul.

Costurile echipamentelor de comutare sunt alocate elementelor generatoare de cost adecvate pe baza unui studiu detaliat de inginerie, produs să analizeze funcționalitatea acestui echipament.

Din acest studiu, alocarea costurilor totale de comutare între unitatea de afaceri “rețea de acces” și unitatea de afaceri “rețea de transport” este identificată. Echipamentul specific inclus în acest studiu este format din porturile de abonat, porturile de joncțiune, hardware specific echipamentelor de comutare, software-ul aferent și alte echipamente auxiliare de comutare.

Cheltuielile aferente comutării sunt atribuite principalilor elemente generatoare de cost, după cum urmează:

- Linii – costurile asociate echipamentului care are funcția de a furniza accesul la rețea;
- Trafic – costurile asociate echipamentului ce are funcția de a stabili și a menține o cale de rețea deschisă apelurilor de la un capăt la celălalt.

Această analiză este efectuată pentru toate tipurile de echipamente de comutare.

4.12.3 Echipament de transmisie

Echipamentul de transmisie oferă următoarele tipuri de legături:

- legături între echipament acces/ locație client și centrala telefonică;
- legături între concentrator și centrala telefonică;
- legături între centralele telefonice .

Echipamentul de transmisie pentru aceste legături este înregistrat de Romtelecom pe tipuri de echipamente (de exemplu STM1). Pe baza informațiilor tehnice din registrul de mijloace fixe, echipamentul de transmisie este evidențiat separat în funcție de locația în rețea (exemplu inelul de transmisie). Odată ce s-a făcut această evidențiere separată, se alocă capacitatea fiecărui tip de echipament, împărțind capacitatea de transmisie între următoarele elemente de rețea:

- utilizarea PSTN împartită pe legături de transmisie (de exemplu comutator local (Lx) către comutator tranzit (Tx))
- utilizare linie închiriată
- alte utilizări după funcție

La baza acestei alocări s-a aflat un studiu asupra capacității de transmisie efectuat de departamentele tehnice ale Romtelecom.

Cablurile din fibră optică folosite la conectarea legăturilor de transmisie sunt analizate într-o manieră similară. Elementul generator de cost folosit la alocare este lungimea în kilometri a cablului asociat cu inelele identificate în cadrul ierarhiei rețelei Romtelecom; în consecință,

alocarea în cadrul fiecărui nivel al ierarhiei se face pe baza capacității de echipamentelor de transmisie.

Există, în consecință, două tipuri de elemente de rețea pentru echipamentele de transmisie:

- Capacitatea legăturilor de transmisie (capacitatea echipamentului SDH); și
- Lungimile legăturilor de transmisie (kilometri de cablu din fibră optică).

4.12.4 Rețeaua de cabluri

Cablurile subterane din cupru asigură conectarea de la nivelul centralei până la ultimul punct de distribuție al rețelei de acces. Aceste cabluri sunt înregistrate în registrul de mijloace fixe al Romtelecom drept cabluri subterane din cupru. Cablurile sunt folosite la transportul serviciilor de acces local, cum ar fi PSTN și ISDN, precum și al unor servicii cum ar fi circuitele private care necesită căi speciale. Principalul factor de cost este numărul de kilometri perechi de cablu.

4.12.5 Rețeaua de conductă

Rețeaua de conducte furnizează căi fizice subterane enumerate în secțiunea anterioară 4.12.4. Rețeaua este folosită atât la transportul serviciilor de acces local cum sunt PSTN, ISDN și al circuitelor private care necesită căi dedicate, cât și al legăturilor de transmisie. Principalii factori de cost pentru conductă sunt numărul total de kilometri de conductă și kilometri tub.

Procesul de alocare a costurilor conductei între unitățile de afaceri “rețea de transport” și “rețea de acces” se face pe baza unei verificări analitice a datelor referitoare la mijloacele fixe conducte din registrul de mijloace fixe al Romtelecom și utilizarea acestora.

4.12.6 Echipamente de suport aerian

Rețeaua aeriană furnizează căi fizice aeriene. Acestea sunt înregistrate în registrul de mijloace fixe ca stâlpi și echipamente aeriene. Rețeaua este utilizată pentru a transporta atât servicii de acces local, cum sunt PSTN și ISDN, cât și servicii tip linii închiriate, care necesită căi speciale. Rețeaua este folosită, de asemenea, pentru a transporta legături principale de transmisie. Principalul factor de cost pentru echipamente aeriene îl reprezintă kilometrii-cablu.

Procesul de alocare a costurilor acestor active între unitatea de afaceri „rețea acces” și unitatea de afaceri „rețea de transport” se face pe baza verificării analitice a datelor referitoare la echipamentele aeriene din registrul de mijloace fixe al Romtelecom și utilizarea acestora.

4.13 Alocarea activităților generale ale companiei

Toate activitățile generale ale companiei (ex. finanțe și planificare strategică) sunt alocate tuturor celor patru unități de afaceri (acces, transport, vânzare cu amănuntul și alte activități) pe baza metodei marjelor egal proporționate, folosind costurile de exploatare și capitalul angajat alocate acestor unități de afaceri ca bază a alocării. Costurile de exploatare folosite ca bază a alocării exclud toate plățile către alți operatori, costul transferurilor interne, precum și plățile către ANRC.

4.14 Alocarea cheltuielilor aferente rețelei de transport și rețelei de acces

Toate cheltuielile de exploatare rețea (de exemplu activități ca planificarea rețelei) sunt aferente fie numai rețelei de transport sau celei de acces, fie amândurora. Aceste cheltuieli sunt alocate elementelor de rețea adecvate ale fiecărei unități de afaceri, folosind metoda marjelor egal proporționate, pe baza costului total de exploatare alocat elementelor de rețea.

4.15 Decontari Interne Rețea

4.15.1 Prezentare generală

Decontările interne ale elementelor de rețea din unitățile de afaceri “rețea de transport” și “rețea de acces” către unitățile/subunitățile de afaceri “vânzare cu amănuntul” și “alte activități” (și către produsele acestora) sunt calculate pe baza volumelor de utilizare înregistrate și a tarifelor decontărilor interne, stabilite fie prin referință la prețul la care serviciile rețelei de transport sunt puse la dispoziția altor operatori, fie, acolo unde nu există asemenea echivalent, la costul complet alocat al activității relevante.

4.15.2 Crearea contului unității de afaceri “rețea de transport”

Contul unității de afaceri “rețea de transport” este alcătuit din: veniturile de interconectare de la alți operatori, veniturilor din decontări interne de la unitățile de afaceri “vânzare cu amănuntul” și “alte activități”, precum și a costurilor și a capitalului angajat al tuturor elementelor rețelei de transport.

4.15.3 Crearea contului unității de afaceri “rețea de acces”

Contul unității de afaceri “rețea de acces” este alcătuit din veniturile din servicii de acces de la alți operatori și din venitul din decontările interne de la unitățile de afaceri “vânzare cu amănuntul”, precum și din costul și capitalul angajat al tuturor elementelor rețelei de acces.

4.15.4 Crearea contului unității de afaceri “vânzare cu amănuntul”

Unității de afaceri “vânzare cu amănuntul” i-au fost atribuite toate veniturile, costurile și capitalul angajat aferente acesteia, inclusiv costurile decontărilor interne pentru utilizarea rețelei de transport și a rețelei de acces.

4.15.5 Crearea contului unității de afaceri “alte activități”

Unității de afaceri “alte activități” i-au fost atribuite toate veniturile, costurile și capitalul angajat aferente acesteia, inclusiv costurile decontărilor interne, pentru utilizarea rețelei de transport.

5 Decontari Interne

5.1 Introducere și prezentare generală

Conform evidenței contabile separate, Romtelecom va întocmi situații financiare separate pentru fiecare dintre unitățile sale de afaceri: rețea de transport, subunitățile rețelei de transport, rețea de acces, vânzare cu amănuntul și subunitățile rețelei vânzare cu amănuntul și alte activități.

Romtelecom are obligația de a întocmi situațiile financiare pe baza costului curent folosind decontările interne calculate în conformitate cu principiile descrise mai jos.

5.2 Costurile rețelei

Unitatea de afaceri „rețea de transport” vinde o serie de servicii de rețea menite să răspundă diferitelor nevoi ale altor operatori și, respectiv, ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul.” Prețul fiecărui serviciu se bazează pe elementele de rețea sau pe o parte dintre acestea, utilizate în furnizarea serviciului.

Un element al rețelei este o unitate a echipamentului de rețea sau activitate care poate fi taxată separat, dar care, în majoritatea cazurilor, nu poate fi furnizată separat, de exemplu o legătură între un comutator local și unul de tranzit. Toate serviciile comercializate de unitatea de afaceri „rețea de transport”, fie către alți operatori, fie către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”, sunt alcătuite din combinații între unul sau mai multe elemente de rețea.

În pregătirea decontărilor interne de la unitățile de afaceri de vânzare de gros („rețea de transport” și „rețea de acces”) către unitățile de afaceri de vânzare cu amănuntul („vânzare cu amănuntul” și „alte activități”) utilizate la pregătirea conturilor separate, Romtelecom trebuie să respecte principiul nediscriminării. Conform acestui principiu, serviciile furnizate la nivel intern trebuie să fie în aceiași termeni ca serviciile oferite altor operatori externi. Cu toate acestea, prețurile aplicate serviciilor furnizate către operatori externi în 2004 nu s-au bazat pe calcularea unui preț unitar pentru elementele de rețea individuale, în conformitate cu principiul definit anterior. Prin urmare, pentru a se asigura conformitatea cu ambele principii enunțate mai sus, decontările interne au fost determinate pe baza aplicării unui cost mediu pe element de rețea corespunzător utilizării elementului de rețea relevant pentru fiecare serviciu.

5.3 Decontari interne ale unității de afaceri „rețea de transport”

5.3.1 Principiu

Abordarea adoptată pentru taxarea transferului intern al elementelor de rețea utilizate de operatori interni și externi se bazează pe derivarea unui cost mediu pe element de rețea, reprezentat de fiecare preț extern și legătura acestuia cu costul complet alocat al elementelor de rețea utilizate în provizionarea acestuia. Aceste cheltuieli derivate individual sunt agregate pentru a determina un cost mediu general pe element de rețea. Factorii aplicați în scopul determinării acestui cost mediu se bazează pe volumul total al tipului corespunzător de servicii corespunzător, incluzând volumele serviciilor de vânzare cu amănuntul, care sunt atribuite celui mai apropiat tip de servicii externe echivalente.

În cazul elementelor de rețea care nu fac parte din furnizarea serviciilor către operatori externi, decontările interne sunt bazate pe calcularea costurilor unitare și utilizarea acestor elemente în cursul anului respectiv.

5.3.2 Cerințe privind datele de volum și utilizare

Sistemul utilizat pentru calcularea tarifelor decontărilor interne și întocmirea Situațiilor Financiare conține date nefinanciare, inclusiv analize detaliate privind volumele de servicii și utilizarea rețelei. Principalele clase de informații sunt prezentate sumar mai jos.

Transportul apelurilor și utilizarea Elementului de Rețea

- Traficul de apeluri în funcție de produs/serviciu (în minute);
- Factori de utilizare pe element de rețea pe produs/serviciu; și
- Utilizarea elementului de rețea (în minute/km minute).

5.3.3 Calcularea decontărilor interne ale unitatii de afaceri „rețea de transport” catre unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”.

Costul calculat al elementelor de rețea constituie baza decontărilor interne cu unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul” și a unității de afaceri „alte activități”. Factorii de utilizare și volumele Romtelecom din vânzarea cu amănuntul sunt aplicate la costul elementului de rețea pentru a deriva tarifele decontărilor interne. Factorii de utilizare sunt calculați utilizând cele mai reprezentative esantioane de apeluri pentru toate produsele și serviciile, pe baza examinării traficului pentru două luni. Decontările interne sunt calculate în două etape:

- agregarea costurilor unitare ale elementelor de rețea în costuri unitare servicii rețea;
- multiplicarea costurilor unitare servicii rețea și a volumelor servicii rețea.

Următorul este un exemplu al proceselor pentru determinarea tarifării serviciului de rețea transport:

Etapa 1 Costuri unitare privind serviciul de rețea

	Element de rețea 1	Element de rețea 2	Element de rețea n	Specific serviciului	Cheltuieli totale
Cheltuială/Cost unitar	X	X	X		
Factor de utilizare	X	X	X		
Costul serviciului	X	X	X	X	X

Etapa 2 Costuri unitare al serviciului de rețea

Cheltuielile totale privind serviciile sunt calculate prin multiplicarea între costurilor unitare privind serviciul de rețea și volumele corespunzătoare costurilor.

Exemplul de mai sus este specific serviciului de transport. Calculul pentru celelalte servicii (exceptând transportul) se face în aceeași manieră.

5.4 Decontari interne ale unitatii de afaceri „rețea de acces”

5.4.1 Principiu

Decontările interne sunt bazate pe aceleași principii ca cele specificate pentru decontările interne ale „rețelei de transport”. Romtelecom emite situații financiare care conțin decontări interne bazate pe tarife calculate pentru servicii și utilizarea în cursul anului respectiv.

5.4.2 Cerințe privind datele de volum și utilizare

Sistemul utilizat pentru calcularea decontărilor interne și întocmirea situațiilor financiare conțin informații nefinanciare, inclusiv analize detaliate a volumelor de servicii și utilizării rețelei. Tabelul de mai jos prezintă sumar principalele clase de informații:-

Utilizarea elementului „rețea acces”

- Volume pe produs/serviciu;
- Factorul de utilizare pe element „rețea de acces” pe produs/serviciu;
- Utilizarea elementului „rețea acces”

Costurile calculate ale elementului „rețea acces” constituie baza decontărilor interne ale unitatii de afaceri „rețea de acces” către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Volumele privind vânzarea cu amănuntul sunt aplicate costurilor elementului „rețea acces” pentru a determina decontarea internă.

Cheltuielile de transfer sunt calculate în două etape:

- agregarea costurilor unitare ale elementelor de rețea în costuri unitare servicii rețea;
- multiplicarea costurilor unitare servicii rețea și a volumelor servicii rețea.

5.5 Raportarea decontărilor interne

Situațiile Financiare înregistrează decontările interne specificate mai sus ca:

- Venituri ale unitatii de afaceri „rețea de transport” provenind de la unitatea de afaceri „vânzarea cu amănuntul” și alte unități de afaceri;
- Venituri ale unitatii de afaceri „rețea de acces” provenind de la unitatea de afaceri „vânzarea cu amănuntul”; și

- Cheltuieli de exploatare în unitatea de afaceri „vânzarea cu amănuntul” și unitati de afaceri „alte activitati”,

La data întocmirii Situațiilor Financiare, sistemul generează rapoarte și analize detaliate ale tuturor decontarilor interne între unitățile de afaceri separate, împreună cu volumele achiziționate și sumele totale datorate.

Achizițiile unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” de la unitatea de afaceri „rețea de transport” și unitatea de afaceri „rețea de acces” sunt analizate în forma generală descrisă în cadrul proformei Situațiilor Financiare, așa cum este specificat în Decizie.

6 Politici contabile pe baza costurilor curente

6.1 Bazele întocmirii situațiilor financiare

Situațiile Financiare sunt întocmite în conformitate cu următoarele în ordinea priorității:

- Principii contabile de reglementare;
- Metode de alocare;
- Decontari interne; și
- Politici contabile

Situațiile Financiare trebuie să dea întâietate Deciziei de reglementare.

Aceste situații financiare au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) inclusiv Standardele Internaționale de Contabilitate („IAS”), emise de Comitetul pentru Standardele Internaționale de Contabilitate și de Comitetul pentru Interpretarea Standardelor Internaționale de Contabilitate. Acestea nu sunt situațiile financiare ale *Romtelecom*.

Societatea efectuează înregistrările contabile în lei românești („ROL”) în conformitate cu legislația românească. Situațiile financiare statutare anuale sunt întocmite în conformitate cu cerințele contabile ale legislației românești și practicile contabile emise de Ministerul Finanțelor Publice din România. Aceste situații financiare se bazează pe înregistrările contabile statutare ale *Romtelecom*, care sunt întocmite în baza convenției costului istoric, cu excepția anumitor indexări privind imobilizările corporale.

Situațiile Financiare pe baza costurilor curente pentru unități de afaceri și sub-unități sunt întocmite în baza conceptului menținerii capitalului financiar. Conform acestui concept, profitul bazat pe costurile curente este profitului bazat pe costul istoric fara modificările valorii activelor și erodarea puterii de cumpărare a capitalurilor proprii în cursul anului datorită inflației generale. Totuși, ajustarea la inflație a capitalor proprii nu este relevantă pentru unitățile de afaceri și activități. Valorile activelor sunt ajustate sa ajunga la valoarea acestora pentru companie, de regulă, echivalentă cu costul curent net de înlocuire al acestora. Modificările valorii activelor reprezintă câștigurile sau pierderile nerealizate. Acestea includ de asemenea alte mișcări care sunt înregistrate direct la rezerve în contabilitatea bazată pe costul istoric. Detalii suplimentare privind evaluarea activelor sunt prezentate în capitolul 7.

Întocmirea situațiilor financiare în conformitate cu principiile contabile general acceptate presupune utilizarea de estimări și ipoteze care afectează valorile raportate ale activelor și datoriilor și prezentarea activelor și datoriilor contingente la data întocmirii situațiilor financiare și veniturile și cheltuielile raportate pentru perioada de raportare. Cu toate că aceste estimări sunt bazate pe cele mai bune informații/cunostinte ale managementului referitoare la evenimentele și acțiunile curente, rezultatele efective pot fi diferite de acele estimări.

6.2 Conversia în monedă străină

6.2.1 Moneda de măsurare a situațiilor financiare

Elementele incluse în situațiile financiare ale fiecărei entități din Societate sunt măsurate în moneda care reflectă cel mai fidel substanța economică a evenimentelor și circumstanțelor relevante pentru Societate („moneda de măsurare”). Aceste situații financiare sunt prezentate în lei românești, care este și moneda de măsurare a Societății și a filialelor acesteia. În plus, conform Deciziei, situațiile sunt prezentate și în Euro.

6.2.2 Tranzacții și solduri

Tranzacțiile în monedă străină sunt convertite în moneda de măsurare la cursurile de schimb valabile la data tranzacțiilor. Câștigurile și pierderile rezultate din decontarea acestui tip de tranzacții și din conversia activelor și datoriilor monetare exprimate în monedă străină sunt recunoscute în contul de profit și pierdere, în cadrul rezultatului financiar.

Diferențele de conversie aferente titlurilor de creanță și altor active financiare monetare evaluate la valoarea justă sunt incluse în câștiguri și pierderi din diferențe de curs valutar. Diferențele de conversie aferente elementelor nemonetare sunt raportate la valoare justă ca parte din câștigul sau pierderea.

Prezentarea situațiilor în Euro este bazată pe aplicarea cursului de schimb valabil la data bilanțului contabil. Acest curs de închidere este aplicat uniform în derivarea soldurilor de capital angajat mediu ponderat prezentat în Euro.

6.3 Contabilitatea hiperinflației

Înainte de 1 iulie 2004, ajustările și reclasificările efectuate în înregistrările statutare în scopul prezentării IFRS includeau retratarea soldurilor și tranzacțiilor pentru modificările puterii generale de cumpărare a ROL în conformitate cu IAS 29 („Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste”). IAS 29 impune ca situațiile financiare întocmite în moneda de raportare a unei economii hiperinflaționiste să fie retratate în termenii unității de raportare de la data bilanțului contabil. Deoarece caracteristicile mediului economic din România indică încetarea hiperinflației, începând cu 1 ianuarie 2004, Societatea nu mai aplică prevederile IAS 29. Prin urmare, valorile raportate în termenii unității de raportare la data de 30 iunie 2004 sunt tratate ca bază pentru valorile contabile în aceste situații financiare. Cifrele corespondente pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2003 au fost, de asemenea, retratate pentru a reflecta modificările puterii generale de cumpărare a leului românesc la 30 iunie 2004.

Retratarea a fost calculată utilizând variația Indicele Prețului de Consum („CPI”), din România, publicat de Comisia Națională de Statistică. Indicii utilizați în retratarea cifrelor respective, pe baza prețurilor din 2001 (2001 = 100) pentru perioada de trei ani încheiată la 31 decembrie 2003, și pentru perioada de șase luni încheiată la 30 iunie 2004 sunt:

<u>An</u>	<u>Variația IPC</u>	<u>Indici</u>
2001	30,3%	1.303
2002	17,8%	1.535
2003	14,1%	1.751
30 iunie 2004	3,76%	1.817

Principiile urmate în retratarea cifrelor în cursul perioadei de hiperinflație sunt:

6.3.1 Active și pasive monetare

Numerarul și echivalentul de numerar, creanțele (cu excepția avansurilor plătite furnizorilor de mijloace fixe), datoriile și împrumuturile purtătoare de dobândă nu sunt retratate deoarece sunt considerate active și datorii monetare și, în consecință, sunt prezentate în ROL la data bilanțului contabil.

Câștigurile sau pierderile generate de poziția monetară netă care apar ca urmare a inflației și deținerii de active și datorii monetare sunt estimate aplicând variația în CPI la media ponderată aferentă perioadei diferenței dintre activele și pasivele monetare.

6.3.2 Elemente nemonetare

Elementele nemonetare (acele elemente ale bilanțului contabil care nu erau exprimate în ROL la 30 iunie 2004) au fost retratate pe baza costului lor istoric sau de evaluare prin aplicarea variației în CPI fie de la data achiziției, evaluării sau aportului, la 30 iunie 2004.

6.3.3 Imobilizări corporale

Conform IAS 29 toate imobilizările corporale trebuie retratate de la data achiziției acestora utilizând indicele general al prețurilor. Atunci când nu exista sau nu este posibil să se estimeze date de achiziție ale imobilizărilor corporale, pentru prima perioadă de aplicare a acestui standard, se permite folosirea unei evaluări ca bază pentru retratare. Romtelecom RA (entitatea predecesoare) a întocmit pentru prima oară situațiile financiare conform IAS pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 1994, având loc la acea dată o evaluare internă a imobilizărilor corporale utilizând fie valoarea unor active moderne, echivalente din punct de vedere al capacității și funcționalității, fie metodologia costului de înlocuire net amortizat, după caz. Acest fapt a inclus o serie de tehnici ca: costul curent de înlocuire pentru active precum comutatoarele digitale, costul activului modern echivalent pentru active precum comutatoarele analogice pentru care înlocuirea directă nu ar fi adecvată, și costul istoric indexat pentru active precum autovehicule pentru care fie costurile de înlocuire nu erau disponibile, fie valoarea acestora în agregat nu este material semnificativă. Evaluarea depindea, printre altele, de duratele de viață utilă rămase ale activelor, care reflectau planurile Romtelecom de dezvoltare a rețelei.

Această evaluare a fost actualizată la 30 iunie 2004 prin aplicarea variației în CPI. Imobilizările corporale achiziționate după 31 decembrie 1994 sunt retratate prin aplicarea

variației în CPI de la datele la care elementele au fost inițial înregistrate la cost la 30 iunie 2004.

6.3.4 Contul de profit și pierdere

Elementele din contul de profit și pierdere, cu excepția deprecierei, amortizării, pierderilor din depreciere și a provizioanelor pentru stocuri, au fost retratate prin aplicarea variației în CPI de la datele la care elementele de venituri și cheltuieli au fost inițial înregistrate în situațiile financiare la 30 iunie 2004. În practică, această retratare este calculată pe o bază medie lunară. Cheltuiala cu deprecierea și amortizarea aferentă anului, precum și pierderile din depreciere, sunt bazate pe soldurile de sfârșit de an retratate de imobilizări corporale și necorporale. Cheltuiala cu provizionul pentru stocuri este calculată ca diferență între soldurile de închidere și deschidere a provizioanelor.

6.4 Imobilizări corporale

6.4.1 Cost/evaluare

Imobilizările corporale sunt înregistrate la cost minus deprecierea. Pentru acele elemente achiziționate înainte de 1 ianuarie 1995, costul a fost determinat pe baza evaluării inițiale bazată pe costul de înlocuire, valoarea activului modern echivalent din punct de vedere al capacității și funcționalității sau costul istoric indexat.

Costul sau evaluarea în cazul rețelei cuprinde toate cheltuielile efectuate până la și inclusiv instalarea de cabluri și fire la premisele clienților și include cheltuielile și plățile în avans ale contractorilor, materialele, forța de muncă directă și costurile de împrumut până la data punerii în funcțiune a activelor.

Reparațiile semnificative sunt capitalizate dacă prelungesc durata de viață a activului sau măresc semnificativ capacitatea acestuia de generare de venituri. Cheltuielile cu întreținerea, reparațiile și schimbări minore sunt înregistrate în contul de profit și pierdere în perioada în care apar.

Imobilizările corporale care sunt casate sau retrase sunt eliminate din bilanț împreună cu amortizarea acumulată corespunzătoare. Orice profit sau pierdere rezultat(ă) dintr-o asemenea operațiune este inclus(ă) în determinarea venitului net.

În elaborarea situațiilor financiare separate trebuie să existe abilitatea de a alocă activele la un nivel mai detaliat decât cel existent în înregistrările din balanța analitică a contului de mijloace fixe al companiei. Pentru a se conforma cu aceste cerințe, Societatea a reconstruit balanța analitică a contului de mijloace fixe utilizând o combinație între înregistrările primare și înregistrările legate de inventarierea activelor fixe. Aceste situații financiare reflectă în totalitate rezultatele acestui exercițiu de reconstrucție.

6.4.2 Costurile împrumut

Cheltuielile cu dobânzile aferente tuturor împrumuturilor în vederea finanțării construcției de imobilizări corporale sunt capitalizate pe perioada necesară finalizării și pregătirii activului pentru destinația acestuia. Celelalte costuri de împrumut sunt trecute pe cheltuieli.

6.4.3 Deprecierea

Deprecierea se calculează pe baza metodei liniare în vederea scoaterii din bilanț a costului sau evaluării la valorile rămase ale acestora durata de viață utilă estimată.

Duratele de viață utilă atribuite diferitelor categorii de imobilizări corporale sunt:

	<u>Ani</u>
Clădiri proprii	45
Conducte, cabluri și echipamente de exterior	15-20
Centrale telefonice și echipamente aferente	10-15
Alte mijloace fixe	3-8

Conducerea continuă să evalueze planurile de dezvoltare a rețelei. Efectul unor revizuri ulterioare asupra duratelor de viață economică estimate ca urmare a acestui exercițiu va fi reflectat în cheltuiala cu deprecierea pentru perioadele viitoare.

6.4.4 Terenuri

Terenurile primite de la Stat cu titlu gratuit sunt evaluate la o valoare estimată la data transferului dreptului de proprietate.

Terenurile nu se amortizează deoarece se consideră că au o durată de viață indefinită.

6.5 Imobilizări necorporale

6.5.1 Licențe

Amortizarea este înregistrată utilizând metoda liniară pe durata licenței, care este de 10 ani.

6.5.2 Alte imobilizări necorporale

De regulă, costurile pentru dezvoltarea sau întreținerea programelor informatice sunt recunoscute ca și o cheltuială, în momentul în care sunt efectuate. Costurile care sunt asociate direct cu un produs unic și identificabil care este controlat de companie și este probabil că va genera beneficii economice în excesul costului, pe o perioadă mai mare de un an, sunt recunoscute ca imobilizări necorporale. Aceste costurile includ cheltuielile cu personalul echipei de dezvoltare și o porțiune adecvată din cheltuielile de regie.

Cheltuielile care determină prelungirea duratei de viață și dezvoltarea beneficiilor programelor informatice peste specificațiile inițiale și a duratelor de viață sunt recunoscute ca îmbunătățiri de capital și sunt adăugate la costul original al software-ului. Aceste cheltuieli sunt capitalizate ca imobilizări necorporale dacă nu sunt parte integrantă a imobilizărilor

corporale. Cheltuielile de dezvoltare a programelor informatice recunoscute ca active sunt amortizate pe o bază liniară pe o durată de la 3 la 5 ani.

Brevetele, mărcile și alte licențe sunt capitalizate și amortizate folosind metoda liniară pe durata de viață utilă a acestora, dar nu pentru mai mult de 20 ani.

6.6 Deprecierea activelor imobilizate

Imobilizările corporale și alte active pe termen lung, inclusiv imobilizările necorporale sunt revizuite pentru identificarea pierderilor din depreciere ori de câte ori evenimente sau schimbări în circumstanțe indică faptul că valoarea contabilă nu mai poate fi recuperată. Pierderea din depreciere se înregistrează pentru diferența dintre valoarea contabilă și valoarea recuperabilă, care este maximul dintre prețul de vânzare și valoarea de utilizare. Pentru calculul acestei pierderi, activele sunt grupate până la cel mai mic nivel de detaliu pentru care pot fi identificate fluxuri independente de numerar. Pierderea din depreciere recunoscută pentru un activ în anii anteriori este reversată dacă au avut loc modificări privind condițiile care au determinat deprecierea.

6.7 Imobilizari Financiare

Societatea își clasifică imobilizările financiare în următoarele categorii: active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere, împrumuturi și creanțe, investiții păstrate până la scadență și active financiare disponibile pentru vânzare. Clasificarea depinde de scopul pentru care titlurile au fost achiziționate. Conducerea determină clasificarea imobilizărilor financiare la recunoașterea inițială și revizuieste această clasificare la fiecare dată de raportare.

6.7.1 Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere

Această categorie are două sub-clasificări: active financiare deținute în scopul tranzacționării și cele determinate inițial la valoarea justă prin profit sau pierdere. Un activ financiar este clasificat în această categorie dacă este achiziționat în principal cu scopul de a fi vândut într-un termen scurt sau dacă este clasificat astfel de către conducerea companiei. Instrumentele financiare derivate sunt, de asemenea, clasificate ca deținute în scopul tranzacționării cu excepția cazului în care sunt clasificate ca instrumente de acoperire împotriva riscului. Activele din această categorie sunt clasificate ca active circulante dacă sunt fie deținute în scopul tranzacționării, fie sunt estimate a fi valorificate în termen de 12 luni de la data bilanțului contabil. În cursul anului, Societatea nu a deținut imobilizări din această categorie.

6.7.2 Împrumuturi și creanțe

Împrumuturile și creanțele sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile ce nu sunt cotate pe o piață activă. Acestea apar atunci când Societatea oferă sume de bani, bunuri și servicii direct unui debitor fără intenția de a tranzacționa creanța. Sunt incluse în active circulante, cu excepția scadențelor mai mari de 12 luni de la data bilanțului contabil. Acestea din urmă sunt clasificate ca active imobilizate. În cursul anului, Societatea nu a acordat împrumuturi către terțe părți. Creanțele sunt incluse în clienți și alte creanțe în bilanțul contabil. Detaliile privind criteriile de evaluare sunt furnizate în Nota 6.9.

6.7.3 Imobilizări financiare păstrate până la scadență

Imobilizările financiare păstrate până la scadență sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile și cu scadențe fixe pe care conducerea companiei are intenția și posibilitatea de a le păstra până la scadență. În cursul anului, Societatea nu a deținut imobilizări din această categorie.

6.7.4 Active financiare deținute pentru vânzare

Activele financiare deținute pentru vânzare sunt active financiare ne-derivate care sunt fie clasificate în această categorie, fie nu sunt clasificate în nici una din celelalte categorii. Acestea sunt incluse în active imobilizate cu excepția cazurilor în care conducerea intenționează să cedeze investiția în termen de 12 luni de la data bilanțului contabil.

Achizițiile și vânzările de imobilizări financiare sunt recunoscute la data tranzacționării - data la care Societatea se angajează să achiziționeze sau să vândă activul. Imobilizările sunt inițial recunoscute la valoarea justă plus costurile de tranzacționare pentru toate activele financiare la valoare justă prin profit sau pierdere. Imobilizările sunt derecunoscute atunci când drepturile de a primi flux de numerar din aceste imobilizări au expirat sau au fost transferate, iar Societatea a transferat substanțial principalele riscuri și beneficii asociate deținerii bunurilor respective. Activele financiare disponibile pentru vânzare și activele financiare la valoare justă prin profit sau pierdere sunt ulterior înregistrate la valoarea justă. Împrumuturile, creanțele și imobilizările financiare păstrate până la scadență sunt înregistrate la cost amortizat utilizând metoda dobânzii efective. Câștigurile și pierderile realizate și nerealizate generate de modificările privind valoarea justă a activelor financiare la valoare justă din categoria „active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere” sunt incluse în contul de profit și pierdere în perioada în care apar. Câștigurile și pierderile nerealizate generate de modificările în valoarea justă a titlurilor de valoare nemonetare clasificate ca disponibile pentru vânzare sunt recunoscute în capitaluri proprii.

Societatea evaluează la fiecare dată a bilanțului contabil dacă există dovezi obiective care să indice că un activ financiar sau un grup de investiții financiare este depreciată. Dacă există astfel de dovezi privind activele financiare disponibile pentru vânzare, pierderea cumulată - evaluată ca diferența dintre costul de achiziție și valoarea justă curentă, minus orice pierdere din depreciere aferentă activului financiar respectiv recunoscut anterior în profit sau pierdere - este eliminată din capitalurile proprii și recunoscută în contul de profit și pierdere. Pierderile din depreciere recunoscute în contul de profit și pierdere privind instrumentele de capitaluri proprii nu sunt reversate prin contul de profit și pierdere.

6.8 Stocuri

Stocurile sunt înregistrate la cea mai mică valoare dintre cost și valoarea realizabilă netă. Costul este determinat pe baza metodei primul intrat, primul ieșit (FIFO) începând cu 2004, în timp ce în 2003 acesta a fost, în principal, determinat pe baza metodei costului mediu ponderat. Modificarea de politică contabilă a fost aplicată începând cu 1 ianuarie 2004. Provizioanele sunt constituite pentru stocuri cu mișcare lentă, deteriorate și uzate fizic sau

moral. În cursul normal al activității, valoarea realizabilă netă este estimată pe baza prețului de vânzare diminuat cu costurile de finalizare și cheltuielile de vânzare.

6.9 Creanțe

Creanțele sunt înregistrate în bilanțul contabil la valoarea recuperabilă. Provizionul pentru deprecierea creanțelor este constituit în cazul în care există evidențe obiective asupra faptului că Societatea nu va fi în măsură să colecteze toate sumele la termenele inițiale. Valoarea provizionului este recunoscută în contul de profit și pierdere și este calculată ca diferența între valoarea contabilă a creanței și valoarea prezentă a fluxurilor de numerar estimate actualizate utilizând rata dobânzii pe piață aferentă unui instrument financiar similar. În general, fluxurile de numerar aferente creanțelor pe termen scurt nu sunt actualizate.

Sumele de plată și de încasat de la alți operatori de rețea sunt prezentate la valoarea netă atunci când există un drept de compensare, iar sumele sunt decontate la valoarea netă.

6.10 Numerarul și echivalente de numerar

Numerarul și echivalentele de numerar sunt evidențiate în bilanț la cost. Pentru situația fluxului de numerar, numerarul și echivalentele acestuia cuprind numerar în casă, conturi la bănci, alte investiții financiare pe termen scurt cu lichiditate mare, net de descoperit de cont și numerar restricționat. În bilanț, descoperitul de cont este prezentat în împrumuturi în cadrul datoriilor ce trebuie plătite într-o perioadă de un an.

6.11 Datorii comerciale

Datoriile comerciale sunt înregistrate la cost, care este valoarea justă a sumelor ce urmează a fi plătite pentru bunurile sau serviciile primite. Datoriile pe termen lung, în mod asemănător împrumuturilor, sunt ulterior înregistrate la cost amortizat utilizând metoda ratei dobânzii efective.

6.12 Beneficiile angajaților

6.12.1 Dreptul angajaților la concediu

Drepturile angajaților la concediu anual sunt recunoscute atunci când acestea se acumulează în contul angajaților. Se constituie un provizion pentru obligația estimată privind concediul anual ca urmare a serviciilor oferite de angajați până la data bilanțului contabil.

6.12.2 Plăți efectuate în numele angajaților

Plățile sunt efectuate de companie către fondurile de sănătate, pensii și șomaj la ratele statutare în vigoare în cursul anului, pe baza plăților salariale brute. Costul acestor plăți este înregistrat în contul de profit și pierdere odată cu recunoașterea salariilor. Conform legislației românești, Societatea nu are nici un fel de alte obligații referitoare la costurile viitoare privind pensiile, asigurările de sănătate sau alte costuri pentru angajații acesteia.

6.12.3 Participarea salariaților la profit și planurile de prime

Obligația față de angajați aferentă fondului de participare a salariaților la profit și planurile de prime este recunoscută în alte provizioane în cazul în care nu există alte alternative decât aceea de a onora această obligație prin plată și sunt îndeplinite oricare dintre următoarele condiții:

- Există un plan formal și aceste sume de plată sunt determinate înainte de data emiterii situațiilor financiare; sau
- Pe baza evenimentelor din trecut, s-a creat angajaților o așteptare de a primi o primă/o sumă ca participare la profit, și această sumă poate fi determinată înainte de data emiterii situațiilor financiare.

Este estimat ca obligațiile referitoare la fondul de participare la profit și la planurile de prime să fie decontate în termen de 12 luni și evaluate la sumele care urmează a fi plătite în momentul decontării.

6.12.4 Beneficii de pensionare

În conformitate cu contractul colectiv de muncă negociat anual, Romtelecom trebuie să plătească la pensionare echivalentul salariilor medii de bază a 2 până la 8 luni în funcție de vechimea în muncă. Obligațiile Romtelecom sunt restricționate la acei angajați care se pensionează din Societate în cursul perioadei contractului colectiv de muncă. O astfel de obligație era nesemnificativă și nu au fost constituite provizioane aferente până la 31 decembrie 2003. Datorită modificărilor ratelor de actualizare, în principal, Societatea a recunoscut suma de 53 ROL cu privire la astfel de obligații de pensionare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2004, reprezentând amortizarea valorii prezente totale a obligației privind beneficiul (ca pierdere actuarială nerecunoscută), pe durata rămasă medie de muncă a angajaților (11,5 ani). Ratele de actualizare și creșterile previzionate utilizate pentru salarii sunt estimate pe baza ipotezelor curente din economia românească privind evoluția ratei inflației, corelate cu ipotezele similare utilizate în Uniunea Europeană.

6.12.5 Beneficiile privind încheierea contractului de muncă

Beneficiile privind încheierea contractului de muncă sunt beneficii de plătit angajaților atunci când contractul de muncă al unui salariat este încheiat înainte de data normală de pensionare sau atunci când un angajat acceptă în mod voluntar plecarea în șomaj în schimbul acestor beneficii. Societatea recunoaște beneficiile pentru încheierea contractului atunci când aceasta este demonstrabil angajată fie să încheie contractele de muncă ale salariaților actuali conform unui plan oficial detaliat pentru care nu există o posibilitate realistă de retragere, sau să acorde beneficii pentru încheierea contractului ca rezultat al unei oferte care are ca scop încurajarea plecării voluntare în șomaj. Atunci când beneficiile sunt eligibile într-un termen mai mare de 12 luni după data bilanțului contabil, acestea vor fi actualizate la valoarea prezentă.

6.13 Subvenții

Subvențiile primite în vederea achiziționării de imobilizări corporale sunt incluse în datorii pe termen lung ca venituri înregistrate în avans și sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza metodei liniare pe durata de viață utilă estimată a activelor aferente.

6.14 Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute în momentul în care Societatea are o obligație legală sau constructivă rezultată din evenimente trecute, când este probabil ca un flux de resurse să fie necesare pentru decontarea obligației și când poate fi făcută o estimare credibilă a valorii obligației.

Provizioanele pentru costurile de restructurare cuprind, în principal, plățile acordate angajaților la încheierea contractului de muncă și sunt recunoscute în perioada în care Societatea devine în mod legal sau constructiv angajată la plată.

6.15 Recunoașterea veniturilor

Veniturile, prezentate net de Taxa pe Valoare Adăugată și reduceri, și după eliminarea vânzărilor din cadrul Societății, cuprind servicii furnizate și bunuri vândute. Veniturile pentru toate serviciile sunt recunoscute în momentul prestării serviciilor.

În aceste situații financiare, veniturile și cheltuielile sunt prezentate la valoarea brută.

6.15.1 Veniturile din servicii de telefonie fixă

Venituri din apeluri locale și naționale

Veniturile din apelurile locale și naționale sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul efectuării apelului.

Închirieri

Veniturile din închirieri sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în mod uniform în perioada aferentă cheltuielilor.

Venituri și costuri din apeluri internaționale și operatori străini

Veniturile din serviciile de telefonie internațională sunt derivate din apelurile efectuate din România și din plățile achitate de operatori străini pentru apelurile și traficul inițiate din afara României, dar care utilizează rețeaua Romtelecom. Romtelecom plătește o proporție din veniturile din apelurile internaționale încasate de la clienții săi către operatorii de rețea din țările de destinație și de tranzit. Romtelecom este taxat de operatorii străini pentru finalizarea apelurilor internaționale. Aceste venituri și costuri sunt prezentate la valoarea brută în contul de profit și pierdere.

Veniturile din apelurile internaționale sunt recunoscute la valoarea brută în contul de profit și pierdere în momentul efectuării apelului. Veniturile de la operatorii străini sunt recunoscute la valoarea brută în contul de profit și pierdere în momentul în care apelul este primit în rețeaua Romtelecom.

Venituri din vânzări de cartele preplătite

Vânzările de cartele pre-plătite sunt amânate până în momentul în care clientul utilizează valoarea existentă pe cartelă pentru a plăti pentru apelurile respective.

Taxe de conectare

Datorită faptului că Societatea înregistrează pierderi din instalarea de linii telefonice, taxele de conectare sunt recunoscute integral în contul de profit și pierdere în momentul conectării clienților în rețeaua Societății.

6.16 Cheltuieli de exploatare

Cheltuielile de exploatare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în perioada în care acestea apar, cu excepția cazurilor în care acestea ar putea fi direct asociate elementelor specifice de venituri. În acest caz, aceste cheltuieli sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza a unor proceduri de alocare sistematice și raționale.

Costurile de conectare sunt înregistrate în contul de profit și pierdere odată cu veniturile aferente.

Taxele plătite anual pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio sunt recunoscute ca cheltuieli în perioada la care se referă.

Costurile de publicitate sunt înregistrate în contul de profit și pierdere în momentul în care sunt efectuate.

6.17 Estimarea valorii juste

Societatea utilizează o varietate de metode și formulează ipoteze bazate pe condițiile existente pe piață la data fiecărui bilanț contabil. Prețurile cotate pe piață sau cotațiile dealer-ilor pentru instrumente similare sunt utilizate pentru datoria pe termen lung. Alte tehnici, precum fluxurile estimate de numerar actualizate, sunt utilizate în vederea determinării valorii juste pentru instrumentele financiare rămase.

Se presupune ca valoarea nominală minus ajustările de credit estimate privind creanțele și datoriile comerciale aproximează valoarea justă a acestora. În scopul prezentării în situațiile financiare, valoarea justă a obligațiilor financiare este estimată prin actualizarea fluxurilor contractuale viitoare de numerar, la rata dobânzii curentă pe piață, disponibilă Societății pentru instrumente financiare similare.

6.18 Managementul riscului financiar

Prin natura activităților efectuate, Societatea este expusă mai multor riscuri financiare: riscul de piață (inclusiv riscul valutar, riscul dobânzii la valoarea justă și riscul de preț), riscul de credit, riscul de lichiditate și riscul ratei dobânzii a fluxului de numerar. Programul general al Societății privind administrarea riscurilor are în vedere imprevizibilitatea piețelor financiare și urmărește să reducă efectele potențial adverse asupra performanței financiare a Societății.

6.18.1 Riscul de piață

Riscul valutar

Societatea desfășoară activități pe plan internațional și este expusă riscului valutar prin diferitele expuneri valutare, în principal în ce privește EUR, USD și SDR.

Riscul valutar apare atunci când tranzacțiile comerciale viitoare, active și pasive recunoscute, sunt exprimate într-o monedă care nu este moneda funcțională a entității. Societatea nu utilizează instrumente financiare care reduc expunerea la riscul valutar.

Riscul de preț

Societatea este expusă riscului de preț deoarece tarifele acestora pentru servicii sunt exprimate în EUR și USD pentru liniile de telefonie fixă și respectiv pentru segmentele de telefonie mobilă.

6.18.2 Riscul de credit

Societatea nu are concentrări semnificative legate de riscul de credit. Aceasta are prevăzute politici menite să asigure că vânzarea en-gros de servicii se face către clienți cu referințe de credit corespunzătoare privind integritatea acestora. Societatea dispune de politici care limitează expunerea la riscul de credit către orice instituție financiară.

6.18.3 Riscul ratei dobânzii

Veniturile și fluxurile de numerar operaționale ale Societății sunt afectate de variațiile ratei dobânzii pe piață, în principal datorită împrumuturilor în valută forte. Majoritatea împrumuturilor au o rată a dobânzii variabilă.

Societatea nu utilizează instrumente financiare pentru a se proteja față de fluctuațiile ratei dobânzii.

6.18.4 Riscul de lichiditate

Managementul prudent al riscului de lichiditate implică menținerea de numerar suficient pentru achitarea obligațiilor la data scadenței acestora, precum și menținerea a catorva linii de credit disponibile.

6.19 Instrumente financiare derivate și de acoperire împotriva riscurilor

Instrumentele financiare derivate sunt recunoscute inițial la valoarea justă la data încheierii contractului cu instrumente financiare derivate și sunt ulterior reevaluate la valoarea lor justă. Metoda de recunoaștere a câștigului sau pierderii rezultate depinde dacă instrumentul financiar derivat este desemnat ca fiind un instrument de acoperire împotriva riscurilor, și în acest caz, de natura riscului acoperit.

În 2004 și 2003, conducerea Societății nu a încheiat contracte care să implice utilizarea unor instrumente financiare derivate.

7 Metodologia de evaluare la cost curent

7.1 Introducere

ANRC a decis ca Situațiile Financiare Separate să fie întocmite pe baza costurilor curente utilizând conceptul de menținere a capitalului financiar (FCM). După cum este specificat de ANRC, „utilizarea costurilor curente necesită evaluarea activelor (implicit, a amortizării) la costuri curente. Această evaluare se va realiza utilizând metoda costului de înlocuire. Utilizarea acestei metode presupune evaluarea activelor fie la valoarea curentă de piață a acestora, fie la valoarea unor active moderne, echivalente din punct de vedere al capacității și funcționalității (Modern Equivalent Asset), în cazul acelor active care nu se mai regăsesc pe piață..”

7.2 Metodologia de evaluare

Romtelecom utilizează trei metode diferite disponibile de evaluare a activelor pe baza costurilor curente, fiecare fiind adecvată în anumite condiții.

7.2.1 Cost istoric

Costul istoric al unui activ poate fi utilizat ca un substitut pentru costul curent al unui activ pentru care este improbabil ca utilizarea costului istoric să determine o valoare semnificativ diferită de acelea pentru care sunt utilizate costuri curente. Acesta este cel mai probabil cazul când:

- activul are fie o valoare scăzută;
- durata de viață a activului este relativ scurtă; și/sau
- activele au fost achiziționate în anul în care a avut loc evaluarea.

7.2.2 Indexarea

Această metodă este corespunzătoare activelor care au suferit modificări tehnologice minore și pentru care toate costurile directe care au fost generate și capitalizate la zi ar exista și în cazul în care activul ar fi înlocuit astăzi. Evaluarea este direct legată de valoarea istorică înregistrată în registrul de mijloace fixe, asigurând astfel ca toate costurile relevante să fie incluse în evaluare. Indicele utilizat ar trebui, acolo unde este posibil, să fie un indice specific activului. Dacă nu poate fi obținut un indice specific corespunzător, un indice mai general poate fi utilizat ca proxii. Indicii corespunzători pot fi obținuți dintr-un număr de surse diferite de exemplu indici compilați de Institutul de Statistică Roman sau indici general acceptați compilați în particular. Conform Deciziei metoda indexării a fost adoptată numai în relație cu activele unde derivarea unei evaluări bazate pe metoda absolută ar fi dificilă; unde a fost adoptată, indexul folosit a fost specific atât geografiei cât și tehnologiei, asigurând ca evaluarea rezultată nu difera de o metodă absolută.

7.2.3 Evaluarea absolută

Această metodă de evaluare implică utilizarea cantităților fizice de active și prețurilor unitare curente ale acestora.

Metodologia de evaluare absolută poate fi utilizată cu privire la orice grup de active, dar este necesară în cazul activelor care au suferit modificări tehnologice ce au condus la o incapacitate de a furniza un cost direct de înlocuire. Atunci când se aplică această situație, costul de înlocuire este bazat pe costul unui Activ Modern Echivalent (această variantă de evaluare absolută este discutată în secțiunea următoare) cu un potențial de servicii similar. De exemplu, comutatoarele analogice nu mai sunt disponibile din punct de vedere comercial și, prin urmare, echivalentul digital este utilizat ca MEA. Astfel, toate comutatoare analogice sunt reevaluate ca tehnologie digitală.

7.2.4 Active Moderne Echivalente

După cum este menționat mai sus, în situațiile în care există o modificare tehnologică, activele existente nu se pot înlocui în formă identică, de exemplu, comutatoare analogice. În astfel de cazuri, costul de înlocuire este bazat pe costul unui activ modern echivalent, și anume, costul unui activ modern cu potențial de servicii similar.

Costul de înlocuire al tuturor activelor evaluate pe bază de echivalent modern este calculat prin evaluare absolută. Ca parte a evaluării, diferențele semnificative în ce privește funcționalitatea operațională dintre MEA și activul existent vor fi constatate. Evaluarea activului modern echivalent va fi ajustată pentru a reflecta aceste diferențe.

7.3 Aria de aplicabilitate a evaluării

Fiecare din categoriile de active din registrul de mijloace fixe al Romtelecom au fost luate în considerare în mod separat, în vederea determinării care dintre metodele de evaluare la cost curent este corespunzătoare.

Categoriile cheie de active, descrise în continuare, ce trebuie să susțină modelul LRIC, sunt următoarele:

- Comutare, Transmisie (inclusiv echipamente de transmisie, cabluri și echipamente radio);
- Conduce și active asociate;
- Acces (inclusiv cabluri și conducte în rețeaua de acces și echipamente de suport);
- Terenuri și clădiri;
- Servicii de date (linii închiriate); și
- Alte active.

7.3.1 Comutare

Această categorie cuprinde următoarele active ale Romtelecom:

- Unitățile de abonat distante;
- Comutatoare locale;

- Comutatoare de tranzit; și
- Comutatoare pentru trafic internațional.

Echipamentul de comutare este evaluat utilizând evaluarea absolută, prin care cantitățile de echipamente la 31 decembrie 2003 și 2004 au fost combinate cu prețurile de la aceleași date pentru a determina valoarea curentă a echipamentului de comutare al Romtelecom.

Costurile aferente fiecărei unități de comutare și de abonat vor fi calculate luând în considerare dimensiunile fiecărui comutator din punct de vedere al parametrilor cheie de rețea (precum cartelele și porturile).

Aceste costuri provin din contractele dintre Romtelecom și producătorii de comutatoare ai Romtelecom.

Active moderne echivalente:

Există trei tipuri de active - comutatoare ce sunt evaluate utilizând active moderne echivalente:

- Comutatoare manuale;
- Comutatoare analogice; și
- Comutatoare digitale mai vechi bazate pe tehnologie depășită (de la un număr mare de furnizori).

Toate cele trei de mai sus sunt reevaluate utilizând prețurile echipamentelor digitale de comutare, reprezentând activul modern echivalent al acestor comutatoare. Natura exactă a înlocuirii cu MEA are la bază dimensiunea și funcționalitatea curentă. De asemenea, evaluarea are în vedere costurile capitalizate pe care Romtelecom le suporta la punerea în funcțiune a comutatorului.

7.3.2 Echipamente de transmisie

Această categorie cuprinde toate transmisiile existente prin fibră optică inclusiv sisteme de inel SDH, rute PDH inclusiv multiplexoare și echipamente terminale de linii.

Echipamentele SDH sunt reevaluate utilizând evaluarea absolută în timp ce echipamentele PDH au fost reevaluate ca echipamente SDH utilizând evaluarea pe baza activului modern echivalent.

Datele utilizate în aceste evaluări sunt:

- cantități: din registrul de mijloace fixe al Romtelecom; și
- prețuri: din contractele curente cu furnizorii.

În plus, au fost utilizate următoarele abordări pentru tehnologiile de transmisie mai vechi:

- PCM: Reevaluate utilizând tehnologia HDSL ca Echivalent modern
- FDMA: Evaluare istorică având în vedere valoarea scăzută rămasă a activului

7.3.3 Cablu de transmisie

Cablurile coaxiale, din fibră optică și din cupru sunt utilizate în rețeaua de transmisie. Aceasta include cabluri direct împământate și cele din conducte, precum și cabluri aeriene din cupru.

Nu au fost instalate cabluri din cupru sau coaxiale în rețeaua de transport în ultimii ani, totuși, acestea se găsesc pe piața pentru cumpărare. Având în vedere valoarea relativ scăzută rămasă asociată acestei categorii, nu a fost adoptată abordarea prin activul modern echivalent, iar activele au fost evaluate în forma lor curentă utilizând abordarea absolută.

7.3.4 Transmisii radio

Romtelecom dispune de un număr de rute radio specifice terenului din România. Ca o consecință, aceste rute radio sunt constante ca valoare în evaluare.

Această categorie cuprinde atât sisteme de transmisii radio cât și infrastructura asociată cu rețeaua radio (piloni, stâlpi și oglinzi). Ambele tipuri de echipamente au fost reevaluate utilizând metoda absolută.

Cantitățile și prețurile tuturor echipamentelor au fost centralizate la 31 decembrie 2003 și 31 decembrie 2004 pentru a fi utilizate în evaluare. Prețurile echipamentelor provin din contractele curente.

Conducte și active asimilate

Clasele de active incluse aici sunt:

- Conducte din beton
- Oțel
- PVC
- HDPE

În evaluarea acestor active, este necesar de înțeles ce elemente de investiții de capital au fost incluse în costurile istorice:

- Costurile conductelor și țevelor;
- Costul de săpare a șanțurilor și de împământare a conductei; sau
- Instalarea țevii în șanțul deja existent.

Evaluarea acestor active a fost efectuată utilizând metoda evaluării absolute.

Datele necesare în acest sens au fost extrase din datele tehnice din registrul de mijloace fixe, studiile/ analizele de rețea ale Romtelecom și listele de prețuri ale furnizorilor.

Romtelecom a determinat costul de săpare a șanțurilor și de instalare a țevelor sau conductelor (pe metru) prin intermediul unei analize a proiectelor de instalare în vigoare în perioada relevantă.

Prețurile semnificative pentru conductele și echipamentele aferente provin din contractele recente cu furnizorii.

Această evaluare a utilizat informații privind cantitatea de conducte în rețea, divizată între numărul de tuburi (canal) din fiecare conductă și materialul utilizat în construcția conductei, precum și informații privind prețul furnizorului curent pentru fiecare tip de conductă.

Costurile de instalare sunt incluse în evaluare. Acestea depind de tipul de suprafață (bordură, carosabil etc.) sub care se află conducta. Din nou, au fost utilizate datele din baza de date tehnice care sta la baza Registrului de Mijloace Fixe, suplimentate cu alte informații de rețea Romtelecom.

7.3.5 Acces

Această categorie de active cuprinde rețeaua de la unitatea de client distanță/concentrator până la client și include costurile aferente cablurilor, șanțurilor și conductelor asociate furnizării liniilor telefonice, începând de la echipamentul terminal și până la cartelele de abonați situate la concentratoare/comutatoare, precum și costurile aferente altor tipuri de linii telefonice, cum ar fi cele aferente telefoanelor publice cu plata.

Cablu de acces local

Deși cablul din fibră optică este tehnologia modernă de cablu de acces, evaluarea se bazează pe cabluri din cupru. Motivul acestei abordări este că Romtelecom nu înlocuiește și nici nu intenționează să înlocuiască cablurile din cupru cu fibră optică pe termen scurt-mediu (orizont de planificare).

Prin urmare, cablul din cupru și fibră optică din rețeaua de acces este evaluat utilizând metoda de evaluare absolută. Aceste calcule utilizează date din:

- Proiectele recente privind costul instalării;
- Listele de prețuri ale furnizorilor Romtelecom pentru prețurile de cablu;
- Date tehnice privind activele de cablu din registrul de mijloace fixe; și
- Estimările conducerii privind rețeaua de acces Romtelecom.

Rețeaua de abonați (acoperind abonatul până la MDF) este evaluată utilizând estimările conducerii Romtelecom în concordanță cu datele tehnice Romtelecom privind lungimea cablurilor în funcție de capacitate de zonă de acces.

Alte echipamente de rețea de acces

Pe lângă cablul și șanțul aferent, celelalte active specifice buclei locale evaluate includ:

- Echipamente terminale 2 Mbit;
- Sisteme HDSL;
- Sisteme de acces prin fibră optică; și
- Echipamente de acces radio și acces ISDN.

Toate cele de mai sus sunt evaluate utilizând fie o abordare absolută fie un indice industrial specific tehnologiei. Toate tehnologiile implementate sunt încă relevante, astfel încât nu au fost utilizate active moderne echivalente.

7.3.6 Terenuri și clădiri

Evaluarea terenurilor și clădirilor are loc pe baza costului de înlocuire amortizat. Evaluarea a fost efectuată utilizând un indice disponibil public în România în ce privește costurile de construcție.

7.3.7 Linie închiriată / Servicii de date

Echipamentele terminale aferente liniei închiriate sunt, de asemenea, evaluate. Liniile fac parte din alte grupe tehnologice și, astfel, această evaluare are în vedere doar echipamentele terminale, precum modem-urile și multiplexoarele.

S-a făcut o evaluare absolută a echipamentelor liniei închiriate. Cantitățile fiecărui tip de echipament terminal deținut de Romtelecom la 31 decembrie 2003 și 31 decembrie 2004 provin din informațiile fizice din cadrul Registrului de Mijloace Fixe.

Prețurile unitare pentru fiecare echipament pentru datele relevante de evaluare sunt furnizate din contractele recente cu furnizorii Romtelecom. În plus, conform proiectelor recente, estimarea costurilor de instalare și a costurile de materiale suplimentare vor fi estimate și adăugate la prețurile de echipamente.

7.3.8 Alte active

Un număr de alte active va fi, de asemenea, reevaluat la nivelele curente de cost. Acestea includ:

- Echipamente de rețea pentru furnizarea energiei electrice, reevaluate utilizând o evaluare absolută;
- Autovehicule și active specifice transportului, reevaluate prin indexare; și
- Sisteme de administrare de rețea, reevaluate prin evaluare absolută.

7.4 Menținerea capitalului

Conform deciziei, aceste situații sunt întocmite în conformitate cu conceptul de menținere a capitalului financiar (FCM). Conceptul de FCM indică în ce măsură fondurile acționarilor unei societăți au fost menținute în termeni reali. Acest concept presupune faptul că în cazul în care are loc o creștere sau o diminuare a costului curent al activelor, aceasta va face parte din profitul sau pierderea raportate.

7.5 Amortizarea activelor evaluate la cost curent (CCA)

Amortizarea este calculată pentru mijloacele fixe pe baza metodei liniare din momentul în care acestea sunt disponibile pentru utilizare, pentru a amortiza costurile aferente pe durata estimată de viață utilă luând în considerare orice valori reziduale anticipate. Terenurile deținute în proprietate deplină nu sunt amortizate. Duratele de viață alocate sunt aceleași ca și conform principiilor de evaluare a activelor la cost curent sau la cost istoric.

Amortizarea CCA pentru fiecare categorie de active rezultă din utilizarea uneia din următoarele metode adoptate de Romtelecom;

1. Metoda NBV (valoare contabilă netă) /GBV (valoare contabilă brută)

Conform acestei metode, activul evaluat la cost curent este amortizat utilizând același raport ca și echivalentul său pe baza costului istoric. Acest lucru înseamnă că amortizarea CCA este în concordanță cu amortizarea pe baza costului istoric (HCA). Astfel, se verifică următoarea formulă:

$$\frac{NBV}{GBV} = \frac{NRC}{GRC}$$

sau exprimată în mod alternativ, $CCAD = HCAD \times (GRC/GBV)$

(unde CCAD = Amortizarea cumulată a activelor evaluate la cost curent și HCAD = Amortizarea cumulată a activelor evaluate la cost istoric)

Această relație este utilizată pentru a calcula CCAD la sfârșitul anului. Diferența dintre această valoare rezultată și CCAD de deschidere reprezintă mișcările ce au avut loc în cursul anului curent, inclusiv cheltuiala cu amortizarea care este valoarea ce balansează ecuația.

7.6 Active amortizate integral

Activele amortizate integral vor primi o valoare curentă netă egală cu zero conform deciziei ANRC.

8 Costul capitalului

Costul capitalului înainte de impozitare va fi calculat prin multiplicarea capitalului mediu angajat pentru fiecare componentă de rețea, unitate de afaceri sau sub-unitate cu costul mediu ponderat al capitalului (CMPC) pentru Romtelecom în perioada exercițiului. Societatea a estimat valoarea CMPC utilizând Modelul de evaluare a activelor Financiare (CAPM), ai cărui parametrii detaliați sunt expusi mai jos. Rezultatul estimării CMPC de 18% a fost utilizat în Situațiile Financiare pentru anul care se termina în 31 Decembrie 2004.

Datorită numărului de larg opțiuni disponibile de alegere a parametrilor pt a fi folosiți în estimarea costului capitalului, Romtelecom a generat 2 scenarii pentru a estima CMPC, un scenariu minim și un scenariu maxim. Estimatele sunt următoarele:

- Min: 16.4%
- Max: 18.4%

Pentru valoarea estimativă generală Romtelecom a selectat o valoare care tinde ușor către scenariul maxim, deoarece în raționamentul său consecințele estimării unui cost de capital prea mic poate fi mult mai daunător decât estimarea unui cost de capital maxim. La data de 20 Mai, s-a înaintat către ANRC o propunere formală care susține această alegere a costului capitalului. La data elaborării prezentului document nu s-a primit niciun răspuns formal în această privință.

Calculul folosit să deriveze scenariul CMPC:

$$\text{CMPC (după impozitare)} = K_e * [E / (D + E)] + K_d * (1 - t_c) * [D / (D + E)]$$

$$\text{CMPC (înainte de impozitare)} = (\text{Post-tax CMPC}) / (1 - t_e)$$

unde

$$K_e = \text{Costul capitalului propriu}$$

$$K_d = \text{Costul capitalului împrumutat}$$

$$E = \text{Capitalul investit}$$

$$D = \text{Capital împrumutat}$$

$$t_c = \text{Taxa pe profit marginală}$$

$$t_e = \text{Taxa pe profit efectivă}$$

și

$$K_e = [(1 + R_f) * (1 + CRP) - 1] + \beta * EMRP$$

unde

$$R_f = \text{Rata de bază fără risc în Euro / Castigul minim acceptat (Euro)}$$

$$R_f \text{ Romania} = [(1+R_f)*(1+CRP)-1]$$

$$CRP = \text{Prima de risc pentru riscul de tara}$$

$$\beta = \text{Coeficientul Beta, de volatilitate a capitalului propriu}$$

$$EMRP = \text{Prima capitalului propriu legata de riscul de tara}$$

Si

$$K_d = [(1+R_f)*(1+CRP)-1]+m$$

Unde

$$m = \text{Castigul din imprumut}$$

Valorile derivate pentru acesti parametrii detaliati folositi la calcul sunt urmatoarii:

Parametru		Scenariu Minim	Scenariu Maxim
Rata de baza fara risc (Euro)	R_f	n/a	3.9%
Risc de tara	CRP	n/a	2.2%
Rata de baza fara risc (ROL)	R_f Romania	4.9%	6.2%
Taxa pe profit marginala	T_c	16%	16%
Costul capitalului imprumutat (inainte de taxe)		8.25%	10.4%
Costul capitalului imprumutat	K_d	6.9%	8.7%
Beta activelor		1.07	1.08
Rata Datorii/ capitaluri proprii	D/E	25%	25%
Beta capitalului propriu	β	1.34	1.35
Ratia de indatorare	D/(D/E)	20%	20%
Prima capitalului propriu legata de riscul de tara	EMRP	7.77%	7.77%
Costul capitalului propriu (post-tax)	K_e	15.3%	16.7%
CMPC Nominal post-tax		13.6%	15.1%
Taxa pe profit efectiva	t_e	17.4%	18%
Nominal pre-tax CMPC		16.5%	18.4%

